

NDUDO CHE CAH DIHVO VO JESUCRISTO, CHECADINO SAN JUAN YAHN DEHTENDUH CHE VA CHE CONAHN

¹ Nān libro cuh ne, ndirun ndudo che cah cuande Dendiohs Dihvo vo Jesucristo yahn dehtenduh che a nun va che conahn cava che cah ye che cadino ihyan che ritahno ye ihyan. U Juan, che redin ntiyon yahn Dihvo vo ne, dechuh ye ángel yahn ye, te ye che checadinó yahn. ² Dirún yahn nducuahn dehtenduh che Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, te ye che checadinó man, ndihcheró man.

³ Che dirún nan libro cuh ne, a Dendiohs te ye checadinó, ne ndah ro yahn ihyan che rahndudo ye man, ihyan che rihnevan ye man, rendevahnecon ye man, te a cochi nino ro che conahn.

San Juan ne, dirun ye yahn ihyan yahn nduh che ndache yaco

⁴ U Juan ne, dirún yahn nchuhn ihyan yahn nduh che ndache yaco che vate ne yahn yahn Asia. Dendiohs, ihyan min che va ye numacuahn ro man, va che chi ye man, nduco Vaco Ndah yahn ye che ama yudo vederihquentiyan yahn, che rinduco ihyan nan che rihquentiyan ye ne, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenan ne. ⁵ Namin Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che cuaco nducuahn che rente ye man, che menan vihca ntuche ye van tenahn man, che tahque yudo vederihquentiyan yahn ye che co nducoyaca rey che vate ye iyehense man, din yahino ye nchuhn, din ye che ndahca cuahtenan ne. Ihyan min ne, yahino ye uvo, ne chih ye, chera yun yahn ye

cavo vo. M̄an ne, anduhneçā ndete che nedin dave ye uvo nduco yun yahn ye che nchahco ye nunde yuhn vo. ⁶Te ye vederihquentiyon uvo, ne m̄an ne, a ndi vo anduhneçā rey m̄an, anduhneçā chidocuyan m̄an, çava che din vo ntiyon yahn Chida ye, ihyan min che Dendiohs yahn ye. Nahn che dinahn nducoyāça ihyan che rihquentiyon ye, ndeva ye yavenan ye cuahn d̄ama. Cuāco. Tihçā co.

⁷Condihche nchuhn. Dihvo vo Jesucristo ne, va che chi ye van man. Nducoyāça ihyan iyehñse ne, ndihchero ye ihyan, nde sahn che chihno se ihyan, ne nducoyāça ye cuaco ye cuahn che ndihchero ye ihyan. Cuāco. Tihçā co.

⁸Dihvo vo, ihyan min che āma quenán cuma ye vederihquentiyon ne, tuhçā rañn ye: “U che vá numacuahn ro, nde nan canan nde nan cuihnonan. U che va che chí.”

⁹U Juān, che dihno nchuhn che namin rechuhríñn nduco ne m̄an, chenán vo nan ntiyon yahn Dendiohs m̄an, chenán cumo vo vedeçahntino che rete Dihvo vo Jesucristo uvo m̄an, quenán preso nan yahn che duçe Patmos, yahn che cahndudó ndudo ndah yahn Dendiohs m̄an, che cahndudó yahn Dihvo vo Jesucristo m̄an. ¹⁰Ama ro yahn Dihvo vo ne, quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs u, ne chihneván āma ndudo cuahn vedamé, che āma dito rañn, nduhçā che rah trompeta. ¹¹Rañn tuhçā:

—U che vá numacuahn ro, nde nan canan, nde nan cuihnonan. Cuediron nan āma libro dehtenduh che ndihchero, ne cuedechoh yahn ihyan yahn Dendiohs, nduh che ndache yāco, yahn yahn Asia, yan Efeso m̄an, Esmirna m̄an, Pérgamo m̄an, Tiatira m̄an, Sardis m̄an, Filadelfia m̄an, Laodicea m̄an.

¹²Ndaconán che nahn ndihcheró duh che rañn nducó, ne cuahn che ndaconán ne, ndihcheró ndache candelero diyahnguan. ¹³Mendahn nan che vatendi candelero chahn ne, ndihcheró āma ihyan che nduhçā ihyan min che rinduco ye nducoyāça ihyan. Tino yahn ye ne, riya

nde çah ye, ne numa yaço ticua ye quenun ama cinturón diyahnguan. ¹⁴ Yudo tin ye ne, cua nduhça cuche man, nduhça ihve man, ne ndutenan ye ne, nduhça ruchiyahn. ¹⁵ Çah ye ne, riya nduhça cu cuan che ca riche riche, ne ndudo ye ne, ama yudo, nduhça che rahco ndin ama ndeh ico. ¹⁶ Tah cuaco ye ne, chenan ndache iyon. Chende ye ne, riquendah ama espada che ama cuiyon, ne can nduh che o lado. Vaçonan ye ne, ama yudo ro nduhça che ro nan yahn cuahn che ama ihno.

¹⁷ Cuahn che ndihcheró ihyan ne, chendavá nan ye, ne chih táhn. Ate nahn tah ye u nduco tah cuaco ye, ne rahn ye ri ye u:

—Hua te vah. U che vá cuahn dama, nde nan canan, nde nan cuihnonan. ¹⁸ U che chíh, ate man ne, vá cuahn dama. U che rihquentiyón vederih man, nan chenun tenahn man. ¹⁹ Codiron yahn dehtenduh che rendihchero che va man ro cuh man, che cuhnde adiva man. ²⁰ Tuhça conahn yahn ndache iyon che chenan tah cuacó: iyon chahn ne, sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs nduh che ndache yaço, ne candelero che ndache ne, conahn nduh che ndache yaço.

2

¹ 'Codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs, che quenan se yaço che va min yan Éfeso: “Tuhça rahn Ihyan che chenan ndache iyon tah cuaco ye, ne quechica ye mendahn nan che vatendi nduh che ndache candelero diyahnguan: ² U devanó nducuahn che redin nchuhn man, devanó nduhça che rechuhrihn ne, redin ne ntiyon man, che quenan cuma ne vedechahtino man, che ama canderino ne ihyan che duhtuno ihyan ye man. Namin devanó che a çah cuihno ne sahn che redin ca se che apóstol se, tumacadino ne che sahn rihncheh se. ³ Quendah ne vedechahtino, chuhrihn ne man, ama

nedin ne ntiyon yáhn yahn che ritahno ne u mañ. ⁴ Ate va ama ñan che hua renan inó che redin ne, yahn che ametah chenán cuma ne vedeyahino nduhça ro menañ. ⁵ Cuenecañco ne nduhça che ama yahn denda ne. Cuento ino ne nunde yahn ne, ne cuiquendi ne nduhça che a cochi ne ro menañ. Ndete che hua ne, co tãñ nduco ne, ne cañn nún, ne cañneví candelero yahn ne ñan che va. ⁶ Ndañça redin nchuhn che hua renan ino ne che redin sañn Nicolaita. Chemin ne, namin u ne, hua renan inó. ⁷ Nducoyaça nchuhn, ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihça rañn Vaco Dendiohs ri nchuhn. Duh nchuhn che cocha ne ne, té ndutiyade che va vahchetero, cheh ne. Chemin ne, din che cuahtenan ne numacuahn ro ñan Dendiohs.”

⁸ Namin codiron yahn sañn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenán se yaco che va yan Esmirna: “Tuhça rañn Ihyan che va ye cuahn dama, nde ñan canañ, nde ñan cuihnonan, ihyan min che chih ye, ne ndaconan ntuche ye: ⁹ U devanó nducuahn che redin nchuhn mañ, che rechuhrihn ne mañ, che chevañ ne mañ, ate ñan Dendiohs ne cuihca ne. Namin devanó nduhça che chihnga rañn ama o se yahn ne. Sañn chahn ne, rañn se te ihyan nación yahn Israel sañn, ate che cuaco ne, laño yahn chundah ndi cuande se. ¹⁰ Hua dihya ne co yahn che va che chuhrihn ne, te chundah ne, din se che cuih ihyan neve nchuhn vacoyahn, ça va che tumarande se nchuhn, chuhrihn ne chete che ndiche ro. Ate cuiquendi ne codinahn ne ndudo yáhn nde ro che ndaça ne iyehnse, ne u ndañco menún yahn ne, dín che cuahtenan ne vahchetero numacuahn ro. ¹¹ Nchuhn, ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihça rañn Vaco Dendiohs ri nchuhn. Nchuhn che cocha ne ne, hua deh va co yahn ne ro che co ihyan castigo ça va nunde yahn ye.”

¹² Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenán se yaço che va yan Pérgamo: “Tuhça rahn Ihyán che nda ye espada cuiyon che can nduh che o lado me: ¹³ U devanó nducuahn che redin nchuhn, devanó che yan nan che chenán ne ne, chundah rihquentiyon se. Andahre tihça ne, riquendi ne nan ntiyon yáhn. Hua rihcomán ne che ritahno ne u, andahre ndihchero ne nduhça che chih Antipas. Ihyán min ne, devano cuáço ye ndudo yáhn, ne quendi ye nan ntiyon yáhn cuahn che quenán ye iyehñse. Chihno se ihyán van nchuhn min nan che rihquentiyon chundah. ¹⁴ Ate va ama o nan dehtenduh che hua renán inó che redin ne. Hua renán inó che retuma ino ne min yan Pérgamo neve sahn che riquendi se ricuahn se ndudo yahn Balaam, sahn min che chinun se Balac çava che din se che cuahtendihco ihyán nación yahn Israel nunde, cheh ye dehtenduh che rihco ihyán nan che rivahn dendiohs yahn ye man, che cuahtendihco ye nunde che ndere cuahtenan ye nduco ihyán che hua nihnevaco nduco ye man. ¹⁵ Namin retuma ino ne neve sahn che riquendi se che rahn sahn Nicolaita. Chemín che tán nduco ne. ¹⁶ Cuento ino ne, ne cuihco yudo ne che ametah quendi se, te ndete hua ne, çahn yan yahn ne, ne cuhmá nduco sahn chahn, cuáhn sahn nduco espada che riquendañ chendé. ¹⁷ Nchuhn ihyán ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihça rahn Vaco Dendiohs ri nchuhn. Ihyán che cocha ye quendañ ye ne, çah maná, cheh ye. Pan min ne, quenun ndeh. Namin çah ama tu cua, ne nan tu me ne, ndirun che duche ama ihyán, che nde ama ihyán hua devano ye, atenán ihyán che ndondañ tañ ye tu me.”

¹⁸ Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenán se yaço che va yan Tiátira: “Tuhça rahn Daya Dendiohs, ihyán min che nduhça ro

ruchiyahn ro ndutinān ye, ne cāh ye ne, riyā nduhcā cu cuān che ca rīche rīche: ¹⁹ U devanó nducuahn che redin nchuhn. Devanó che quenān cuma ne vedeyahino mān, ritahno ne mān, ntiyon che redin ne mān, che quenān cuma ne vedechahtino mān. Devanó te nde tahque numa ino ne redin ne ntiyon mān che co cuahn che canān ne. ²⁰ Ate va āma nān che redin ne che hua renān inó. Hua renān inó che a ndah no ino ne che redin tāhn che duche te Jezabel, che ndere rāhn te che rahndudo te ndudo yahn Dendiohs. Ate nduco ndudo che ricuahn te ne, rihnc̄eh te ihyan che redin ye ntiyon yāhn, cāva che cuahtenan ye nduco ndāhta che ndiyu ndāhta yahn ye mān, cheh ye dehtenduh che rihco ihyan nān che redin vahn ye dendiohs yahn ye mān. ²¹ U ne, recāh cá ro quenān te iyeh̄nse, cāva che nto ino te nunde yahn te, ate hua rento ino te, ne riquendi te ndere rechica te. ²² Mān ne, dīn che cotāh āma cāh tāhn, condite te nān yundo. Namin dīn che āma chuhrihn sāhn che redin chihyo se tāhn, rahtenan se nduco te, ndete che hua ngua se che dāma ri se nduco te. ²³ Namin dīn che coh dāya te cāva che cadino nducoyāca ihyan yahn Dendiohs yahn nducuahn yāco, che u ne, recadinó che rendedecadino ihyan, ne queri āma nchuhn ne, ndāhco menún yahn ne tuno ca ntiyon che nedin ne. ²⁴ Ate combiero yahn nchuhn che vate ye yān min che hua riquendi ye che ricuahn tāhn min mān, che hua riquendi ye vederihquentiyon chahte yahn chundah che rahtechica ihyan vedeyeno yahn mān ye, rahtendihco ye nunde mān ne, rāhn rí nchuhn te hua dīn che chuhrihn ye. ²⁵ Ntiyon che va tāh nchuhn ne, codin ne cudādo nde ro che ndaconan chi tún. ²⁶ Ihyan che cocha ye quendāh ye mān, quendi ye dinahn ye che rihquentiyón nde ro che ndā mān ne, cāh vederihquentiyon ihyan che cāhcantiyon ye ndeh nación. ²⁷ Nduhcā vederihquentiyon

che te Chidá u ne, tihcá vederihquentiyon che cuahtenan cuma ye. Chemin ne, anduhnecá ama cu che cahcantiyon nduco ye nación chahn, ne co ndeh ye ndete che nahn ye, anduhnecá ndete che chite yahn. ²⁸ Namin cáh yuhdo chahte che riquendáh cuahn che a co dave, ndonda táh ye. ²⁹ Nchuhn ihyan ndiyáco, cuendedecadino ndah ne che tihcá ráhn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

3

¹ Namin codiron yahn sáhn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenán se yáco che va yan Sardis: “Tuhcá ráhn Ihyan che quenán cuma ye vederihquentiyon chahte yahn Vaco Dendiohs man, nduh che ndache iyon man: U devanó nducuahn che redin nchuhn. Devanó che anduhnecá ndete che a ndih ne nan Dendiohs andahre quenduche ne nan ihyan iyehense. ² Cuenuhn ino ne, ne cuenecáh dito ne dehtenduh che va ca che a nahn cuihno denda ne. Tihcá, te rendihché che nducuahn che redin ne ne, hua ndahcá nan Dendiohs yáhn. ³ Cuento ino ne nunde yahn ne, cuenecáhco ne nducuahn che chahn ne, ne cuiquendi ne. Ndete che hua nuhn ino ne ne, adenán ndá tán nduhcá che renda sáhn duco, che nde hua devano ne deh ura, ne dín castigo nchuhn. ⁴ Andahre tihcá ne, retuma ino ne min yan Sardis te neve ihyan che metah detoh ye chedave yahn ye. Ihyan chahn ne, conduco ye u, cuahtenun ye tino cua. Tihcá redin yahn, te dave yavenán ye. ⁵ Ihyan che cocha ye quendáh ye ne, cuahtenun ye tino cua, ne hua ntihné che duche ye nan libro che rihquentiyon che cuahtenan ihyan vahchetero cuahn dáma. Tahque ndah ne, ndevá ihyan nan Chidá man, nan ángel yahn ye man. ⁶ Nchuhn ihyan ndiyáco, cuendedecadino ndah ne che tihcá ráhn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

⁷ Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaço che va yan Filadelfia: “Cuihcovan nchuhn yahn Ihyan che dave ye nan Dendiohs man, cuaco nducuahn ndudo yahn ye man, ihyan min che quenan cuma ye llave yahn rey David. Cuahn che nahne ye ne, nde ama ihyan hua co necahde ye, ne cuahn che necahde ye ne, nde ama ihyan hua co nahne ye. Rahn ye tuhca: ⁸ U devano nducuahn che redin nchuhn. Chacondah chendevah cava ne, ne nde ama ihyan hua co necahde ye. Andahre hua nduh rigonun chihve ne ne, ate retumacah ne yahn ndudo yahn, ne hua racondah vedame ne u. ⁹ Rahn ri nchuhn che ndahco ndiya sahn rihnceh che ndi cuande se lado yahn chundah, ndere rahn se che sahn naci6n yahn Israel se. Din che cahntihya se nan nchuhn cava che codevano se che yahin6 nchuhn. ¹⁰ Redinahn nchuhn che rihquentiy6n yahn che chenan cuma ne vedechahtino. Chemin che ndedevahn nchuhn yahn castigo che va che co nducoyaca ihyan iyehse. ¹¹ A nun chi. Codin ne cudado ntiyon che chenan ne cava che nde ama ihyan hua ndahco ndiya ye nchuhn, detohnan ye ntiyon yahn ne, din ye che hua nuhnde menun yahn ne. ¹² Ihyan che cocha ye quendah ye ne, ama ndah ro yahn ye. U din che conan ye nan che rihquentiyon Dendiohs yahn, ne hua nda ro che ndiquendah ye min. Nan ye ne, cuaconahn che duche Dendiohs yahn man, che duche yan yahn ye, Jerusal6n ra man, che chi nde vahchetero nde nan va ye. Namin dirun che duch6 quenuma ra. ¹³ Nchuhn ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihca rahn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

¹⁴ Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaço che va yan Laodicea: “Tuhca rahn Ihyan che devano cuaco ye man, che rahn ye ndudo cuaco man, ihyan min che nduco Dendiohs dendah

ye nducuahñ: ¹⁵ U devanó nduhchan nchuhn ñan ntiyon yáhn; nde huane ihno ne, nde huane iche ra ne. Tahque ndah ne ndete che cuiquendi ne numa ino ne, o ama yune no cuihcomañ ne. ¹⁶ Ate nducote vatemañ ino ne ne, tahque ndah che cuacondah vedamé nchuhn. ¹⁷ Nchuhn ne, rahñ ne che ama va yahn ne, che ama ndahcā rahno ne, che nde ama vederetahn yahn ne metah. Me nde hua retumacadino ne che ama ndache chenān ne man, ama chevah ne man. Anduhñecā ndete ve ñan ne man, anduhñecā ndete che devane ne man. ¹⁸ Chemin che riyahvé nchuhn che dinahn ne ndudo yáhn. Chemin ne, anduhñecā diyahnguañ ndah cava ne, cava che co niyon ne nduhcā ihyan cuihca. Che dinahn ne ndudo yáhn, quendi ne yune yáhn ne, anduhñecā che cuahtenun ne tino cua, ne ametah cora vedecuihno yahn ne che anduhñecā ndete che devane ne. Namin cochihve yahn ne nduhcā ico che cuih ne ndutinān ne cava che co ro ñan ne. ¹⁹ U ne, riyahvé man, redín castigo man, nducoyaça ihyan che yahinó ihyan. Chemin che codin nun ino nchuhn, ne cuento ino ne nunde yahn ne. ²⁰ Condiñche nchuhn. U ne, riyahvé ihyan. Ihyan che rihcovān ye ndudo yáhn, ne renevahñecun ye u ne, conducó ihyan, ñama chéh ñama cúh nduco ye. ²¹ Ihyan che dinahn ye nde ñan cuihnonān ne, çah yuné che nduco ye cuhnde ye ñan che vá rihquentiyón, nduhcā che dinahn man, ne vá ñama nduco Chidá ñan che rihquentiyon ye. ²² Nchuhn ihyan ndiyāco, cuendedecadino ndah ne che tihcā rahñ Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

4

Rendeva ihyan yavenañ Dendiohs vahchetero

¹ Chihno min ne, ndihcheró van yahnde yáhn ama chendevah che quendah vahchetero. Tuhme ángel che

rahn ye nducó menan me ne, rahn tun ye. Ama yudo ndudo ye anduhneca ama trompeta cuahn che retive ihyan. Rahn ye:

—Cochi muhn, ne nahmé di dehtenduh che va che co.

² Ndetahnno din Vaco Ndah yahn Dendiohs che anduhneca ndete che vahchetero quenún, ne ndihcheró ama ihyan che va ye nan che rihquentiyon ye. ³ Me ihyan min ne, ama diyahn ro ye anduhneca tu diyahn che duche jaspe man, cornalina man. Netahn cuaco nan va ye ne, quendihco ama che deca ro curecuhnde deca ro, ne ama diyahn ro nduhca che ro tu che duche esmeralda. ⁴ Numa ndive chihto nan che va ihyan ndinan me ne, vate ndico cun indihche nan che rihquentiyon ye. Ihyan chahn ne, chenun ye tino cua, ne chenun tin ye corona diyahnguan. ⁵ Nan che va ihyan ndinan me ne, ama riya cuah man, ama rine dave man, ama yudo ri man. Cuaco nan che rendihchero ihyan ndinan me ne, riche ndache yahn, ne checadinó te chemin che Vaco Ndah yahn Dendiohs. ⁶ Ndiyahn cuahn menan nan che va ye ne, deca ro tuyuno deca ro. Ama chahte anduhneca ama vine.

Netahn cuaco nan che va ihyan ndinan me ne, vate cun che deca ro ite deca ro, ne ama ndeh ndutinan chenan cuahn menan man, cuahn vedame man. ⁷ Ama ne, deca ro león deca ro, tama ne, deca ro itenine deca ro, tama ne, deca ro nan ihyan deca ro nan, ne tama ne, deca ro ihya che quendihco te devan yuhne deca ro. ⁸ Queri ama che deca ro ite deca ro me ne, chenan an reche, ne ama ndeh ndutinan chenan cuahn vedame man, cuahn menan man, man reche man. Nde ro nde rahn hua reguan rendeva yavenan ihyan ndinan me, rahn tuhca:

Dihve nuhn Dendiohs, ndih che quenán cuma ne ved-erihquentiyon che tahque chahte, ama ndah ne, ametah nde ama nunde yahn ne.

Va ne numacuahn ro; hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yahn ne.

⁹ Queri ama yune che rendeva che deca ro ite deca ro me yavenan ihyan ndinan me che va ye numacuahn ro man, renecah nundihve cuahn ihyan man ne, ¹⁰ nduh che ndico cun indihnte chahn ne, rehntihya ye nan ihyan min, rendeva ye yavenan ye. Numacuahn vedeneacun rihntave queri ama ye corona yahn ye nan ye, ne rahn ye:

¹¹ Dihve nuhn Dendiohs, redin yahn che ndeva nducoyaca ihyan yavenan ne, te quenan cuma ne vederihquentiyon chahte, dendah ne nducuahn che va. Ndete che hua ndih ne, nde metah dehva.

5

Dihvo vo Jesucristo ne, ndonda tah ye caca che chenan ndache sello

¹ Namin ndihcheró che ihyan ndinan me ne, nda ye ama caca ndechetive tah cuaco ye. Caca me ne, ndirun cuahn chete man, cuahn vedame man, ne ntude chiche, chenan ndache sello. ² Namin ndihcheró ama ángel che ama detino ye, ne chihneván che numa dito tumerune ye:

—¿A va ihyan che quenan cuma ye vederihquentiyon che ndeh ye sello, ntah ye caca cuh ne?

³⁻⁴ Ate numachahte iyehse man, vahchetero man, van tenahn man ne, hua quendah nde ama ihyan che quenan cuma ye vederihquentiyon che ndeh ye sello chahn, ndihchenan ye caca me, ne chemin che ama chi ran, nde chacó ura min. ⁵ Tuhme rahn ama cha indihnte chahn ri ye u:

—Ametah cueque. Nga ihyan che tahque yudo vederihquentiyon quenan cuma ye van ndata yahn Judá man, David man. A chicha ye dinahn ye ntiyon che quenan

cuma ye, ne co ndeh ye nduh che ndache sello, ntah ye caca tih.

⁶ Tuhme ndihcheró ama itecuche lihn che a ndero ndi che a nihno ihyan ite ro menan, ndi te vedino, nti te nino nan va ihyan ndinan me, mendahn nan che chenun nduh che cun che decā ro ite decā ro me man, nduh che ndico cun indihthe chahn man. Chenan ndache dihne te man, ndache ndutinān te man. Checadinó te itecuche lihn me ne, a Dihvo vo Jesucristo. Che chenan ndache dihne te ne, conahn che ama yudo vederihquentiyon quenān cuma ye. Che chenan ndache ndutinān te ne, conahn che Vaco Ndah yahn Dendiohs che rahn numachahte iyehñse ne, quenun ihyan. ⁷ Tuhme chahn ye, ne ndondā tah ye caca me che nda ihyan ndinan me tah cuaco ye. ⁸ Ura che chetah ye caca me ne, cuahn nduh che cun che decā ro ite decā ro me, ne chehntihya nan ye. Namin nduh che ndico cun indihthe chahn ne, cuahn ye chehntihya ye nan ye, nda queri ama ye ama arpa man, ama cu diyahnguan che richenun cuhn man. Checadinó te yahme cuhn me ne, chemin ndudo che revah ihyan yahn Dendiohs. ⁹ Tuhme canan rita nduh che cun che decā ro ite decā ro me man, indihthe chahn man, ama himno ra che tuhca:

Ndih ne, redin yahn che ndondā tah ne caca me, ndeh ne sello yahn,

te chihno ihyan iyehñse ndih, ne chera yun yahn ne cava che ndedevahn ne ihyan queri ama nación man, queri ama nan ndata yahn ye numachahte iyehñse man, queri ama nan devaco man, nedin yahn Dendiohs ihyan.

¹⁰ Ihyan chahn ne, din ne che chi ye ihyan yahn Dendiohs man, chi ye anduhñeca chidocuyan che cuahtenan ye nan ntiyon yahn ye man.

Ihyan chahn ne, cahcantiyon ye ihyan iyehñse.

¹¹ Tuhme ndihcheró che ama yahn ángel ndito ye ntahn cuaco nán che va ihyan ndinan me man, nán che chenun nduh che cun che deca ro ite deca ro me man, nduh che ndico cun indihte chahn man, ne chihneván ¹² che ama dito rahn ye tuhca:

Ihyan tih che chih ye nduhca ama itecuche lihn che ndi te vedino ne,
 redin yahn che ndeva nducoyaca ihyan yavenan ye, te quenán cuma ye vederihquetiyon chahte man, va tah ye nducuahn che va man, nducuahn vededevano man.

¹³ Tuhme nducoyaca ihyan che vate ye vahchetero man, ihyan che vate ye iyehnse man, tenahn man, nducoyaca nán ite che vate te iyehnse man, van nuniyahn man, nde nducuahn dehtenduh che va ne, rahn tuhca:

Dendiohs che va ne rihquentiyon ne man, Dihve nuhn che chih ne nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino man,
 ndeva nuhn yavenan nchuhn cuahn dama, te ama yudo vederihquentiyon chenan cuma ne.

¹⁴ Namin nduh che cun che deca ro ite deca ro me ne, rahn:

—¡Tihca!

Tuhme nduh che ndico cun indihte chahn ne, chehnti-hya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che va ye numacuahn ro.

6

Dihvo vo Jesucristo ne, ndeh ye sello che chenán nán caca me

¹ Chihno min ne, Dihvo vo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino ne, ndihcheró che ndeh ye ama sello chahn, ne chihneván che yahve ama

cha che deca ro ite deca ro me u. Ama yudo ndudo nduhca che rine dave, ne rahn:

—¡Cochi condihchero!

²Tuhme ndihcheró ama caballo cua, ne ihyan che quendudo ye ite ne, ndonda tah ye ama corona, ne cuahn ye ndahco ndiya ye ihyan iyehñse, nda ye ama nducoruhnde nduco yave.

³Cuahn che ndeh Dihvo vo tama sello ne, chihneván che yahve tama che deca ro ite deca ro me u:

—¡Cochi condihchero!

⁴Tuhme ndihcheró ama caballo cuah, ne ihyan che quendudo ye ite ne, ndonda tah ye vederihquentiyon che din ye che cuahtecuhma ihyan iyehñse, cahno ye vih. Namin ndonda tah ye ama espada chahte.

⁵Cuahn che ndeh Dihvo vo tama sello nan che chi ino ne, yahve tama che deca ro ite deca ro me u:

—¡Cochi condihchero!

Tuhme ndihcheró ama caballo cuan, ne ihyan che quendudo ye ite ne, nda ye ama icade. ⁶Chihneván ama ndudo che chica nan che chenun nduh che cun che deca ro ite deca ro me che rahn tuhca:

—Codin che cuhnde cuico nde atenan ama kilo trigo o ino kilo cebada ndaca ihyan yahn che din ye ntiyon ama ro. Ate hua decuihne yahn olivo man, dihyo uva man, cava che ndaca aceite man, vino man.

⁷Cuahn che ndeh Dihvo vo tama sello nan che a chi cun ne, yahve tama che deca ro ite deca ro me u:

—¡Cochi condihchero!

⁸Tuhme ndihcheró ama caballo cuan, ne checadinó te ihyan che quendudo ye ite ne, a ihyan min che vederih. Cuahn vedame ye ne, cuahn tama ihyan, ihyan min che duche ye Nan Che Chenan Rino Tenahn. Ihyan chahn ne, ndonda tah ye vederihquentiyon che din ye che cuhnde

caṇda maṇ, cuhnde cuico maṇ, cuhnde cah maṇ, caṇno ite taṇ ihyān maṇ, ne coh a nahn maḥn va ihyān iyehṇse.

⁹ Namin min va aṃa ṇaṇ ta, ne cuahn che ndeh ye taṃa sello ṇaṇ che a chi uhn ne, maṇ ṇaṇ ta me ne, ndihcheró nducoyaṇa ihyān che chihno ihyān iyehṇse ihyān yaḥn che chitahno ye Ndudo yaḥn Dendiohs maṇ, caḥndudo ye maṇ. ¹⁰ Ihyān chahn ne, numa dito ye raḥn ye:

—Dihve nuhn Dendiohs, ndih che aṃa ndah ne, ne redinahn ne ndudo yaḥn ne, ꞥticuaḥn techecaḍe ne yaḥn nuhn, din ne castigo ihyān iyehṇse che chihno ye nuhn ne?

¹¹ Tuhme ndondaḍa taḥ ihyān chahn tino cua che cuahtenun ye, ne raḥn Dendiohs ri ye ihyān che cuahte tuhno ca ye nde conan ndaḍ nducoyaṇa ihyān che namin ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, redin ye ntiyon yaḥn ye, che a va caḍe che caḥno ihyān iyehṇse ihyān nduhcaḍ che chihno ye ihyān chahn.

¹² Cuahn che ndeh Dihvo vo taṃa sello ṇaṇ che chi aṇ ne, ndihcheró che aṃa nuhn yaḥn. Yaḥn ne, aṃa chi cuan, nduhcaḍ che ro tino cuan ro. Iyo ne, aṃa chi cuaḥ nduhcaḍ che ro yun ro. ¹³ Iyon ne, chera numahachte iyehṇse nduhcaḍ che ra higo cuahn che rano yuhne taṇ. ¹⁴ Dehtenduh che chenān ṇaṇ ro ne, chihno anduhnecaḍ che nedihno chi. Ico maṇ, yaḥn cuma che vate vaṇ nuniyaḥn maṇ ne, chihno ndahchetāḥn. ¹⁵ Tuhme nducoyaṇa ihyān che chenān cuma ye vederihquentiyon maṇ, ihyān ndinaṇ maṇ, ihyān ṇaḥn maṇ, ihyān cuihca maṇ, ihyān ndinaṇ yaḥn sandaḍo maṇ, ihyān che redin ye ntiyon yaḥn ihyān maṇ, ihyān che redin ye ntiyon yaḥn maṇ ye maṇ, nducoyaṇa ihyān chahn ne, chahtenun ndeh ye chete iviyava maṇ, tinduh rendah tu maṇ. ¹⁶ Nde aṃa nahn ye che ico maṇ, yaṇa maṇ, cora ndudo ihyān caṇa che chendih ihyān, ne Dendiohs, ihyān min che va

ye rihquentiyon ye man, Dihvo vo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino, ihyan min che quenán cuma che din ye castigo ihyan chahn numacuahn vedetan man ne, hua ndihchero ye ihyan, ¹⁷ te a nda ro che co ye castigo yah, ne nde ama ye hua cocha ye.

7

Ihyan nación yahn Israel che ndeva Dendiohs

¹ Chihno min ne, ndihcheró cun ángel che vatendi ye ntahn cuaco iyehense. Ihyan chahn ne, nda ye vederihquentiyon che hua cuahne cun ye che cuano yuhne numachahte iyehense, ndiyahn man, van yahn man, nan nuniyahn man. ² Namin ndihcheró tama ángel che nda ye, cochi ye cuahn nan che riquendah yahn, nda ye sello yahn Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero. Rahn ángel me numa dito ye ri ye nduh che cun combiero yahn ye che vatendi ye iyehense, ihyan chahn che nda ye vederihquentiyon che din ye che chuhrihn ihyan iyehense:

³ —Codin nchuhn cudado che hua cuano yuhne tan ndiyahn man, van yahn man, nan nuniyahn man, numanahn che metah nahn vo sello chata nducoyaca ihyan yahn Dendiohs yuhn vo.

⁴ Tuhme chihneván nduhva yahn ihyan nación yahn Israel che chenan sello ihyan, ne ri ye ama ciento quenán o raco cun mil ihyan chahn. ⁵ Nan ndata yahn Judá ne, ndichio mil ye, nan ndata yahn Rubén ne, ndichio mil ye, nan ndata yahn Gad ne, ndichio mil ye, ⁶ nan ndata yahn Aser ne, ndichio mil ye, nan ndata yahn Neftalí ne, ndichio mil ye, nan ndata yahn Manasés ne, ndichio mil ye, ⁷ nan ndata yahn Simeón ne, ndichio mil ye, nan ndata yahn Leví ne, ndichio mil ye, nan ndata yahn Isacar ne, ndichio mil ye, ⁸ nan ndata yahn Zabulón ne, ndichio mil ye, nan

ndaṭa yahn José ne, ndichio mil ye, ne nan ndaṭa yahn Benjamín ne, ndichio mil ye.

Ama yaḥn ihyan chenun ye tino cua

⁹ Chihno min ne, ndihcheró ama yaḥn ihyan che chica ye numachahte iyehnse, queri ama nación man, queri ama nan ndaṭa yahn ye man, queri ama nan devaco man. Nto dama nducoyaṭa ye, vatendi ye cuahn menan nan che va Dendiohs man, nan che nti Dihvo vo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs man. Ama yaḥn ihyan chahn che nde ama ihyan hua co cah duche ye ihyan. Chenun ye tino cua, chetah tah queri ama ye yata iyon. ¹⁰ Rahn nducoyaṭa ye numa dito tuhca:

Ndih Dendiohs yahn nuhn che va ne rihquentiyon ne man, ndih Dihve nuhn che chih ne cava nuhn nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino man, rendeva nuhn yavenan nchuhn che ndedevahn ne nuhn.

¹¹ Namin nducoyaṭa ángel vatendi ye ntahn cuaco nan va ihyan ndinan me man, nan che chenun nduh che cun che deca ro ite deca ro me man, nduh che ndico cun indihnte chahn man, ne chehntihya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs. ¹² Rahn ye:

—¡Tihca! Redin yahn che ndeva nducoyaṭa nuhn yavenan ne, nte nuhn nundihve cuahn ndih numacuahn ro, te quenán cuma ne vederihquentiyon chahte man, nducuahn vededevano man, ne hua nda ro che cuihno.

¹³ Tuhme tumerune ama cha indihnte chahn u:

—Ihyan sih che chenun ye tino cua ne, ¿a devene duh ihyan ye man, ti chica ye man ne?

¹⁴ Ndahconán yahn ye:

—Hua devanó, ate rahcó te a devano man ne.

Tuhme rahn ye ri ye u:

—A ihyan sih che chuh ye vedeyah che chihnde iyehñse. Chitahno ye Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhc̄a ama itecuche lihn che chi te vedino ñan Dendiohs. A ndevahn ye. Anduhñec̄a ndete che ñano ye tino yahn ye, ndo cua nduco yun yahn Dihvo vo. ¹⁵Chemin che chenun ye muhn vahchetero, rendeva ye yavenan Dendiohs nde ro nde rahn. Dendiohs ne, conduco ye ihyan, din ye cudado ihyan. ¹⁶Ametah chuhrihn ye, nuhn ye che cheh ye man, che cuh ye man, ametah chuhrihn ye, cuahtenun ye van yan man, van ihno man, ¹⁷te nduhc̄a che redin ihyan cudado itecuche yahn ye, riquenda ye ite, rih te nune ne, tihc̄a din Dihvo vo Jesucristo cudado ihyan chahn, ndeva ye ihyan, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. Ihyan chahn ne, din Dendiohs che ama co yeno ye, ametah ndaconan cadino ye deh che vederan man, deh che cuaco ye man.

8

Ndeh Dihvo vo Jesucristo tama sello ñan chi ndache

¹ Cuahn che ndeh Dihvo vo tama sello ñan che chi ndache ne, co tenduh mahñ ura ama chi dihn vahchetero. ² Chihno min ne, ndache ángel chahn che vatendi yan ye ñan Dendiohs ne, ndihcheró che ndonda tah ye ama trompeta queri ama ye. ³⁻⁴ Tuhme nda tama ángel, nda ye ama cu diyahnguan che richenun cuhn, ne cuahn ye ñan ta diyahnguan me che va ñan Dendiohs. Ndonga tah ye ama ndeh cuhn cava che cahquiyahn ye, ne ca yahme yahn ura che revah ihyan yahn Dendiohs. ⁵ Cuahn che chihno chiche cuhn me ne, chetah ángel me nducoyahn ñan ta, chih ye chete cu che richenun cuhn me, ne chihtera ye numachahte iyehñse. Ndetahno nuhn yahn man, chiyah cuah man, chine dave man, ama yudo chi man.

Tive ángel chahn trompeta

⁶ Tuhme chahteyan ángel chahn cava che tive ye trompeta yahn ye. ⁷ Cuahn che tive ama ye ne, chera yun man, yahn man, yun man, numachahte iyehense, ne chihno chiche a nahn mahñ yahn man, a nahn mahñ yahn rahte man, nducuahn chano man.

⁸ Cuahn che tive tama ángel ne, ama che deca ro ico deca ro, ama riche, chendahnun chete nuniyahn, ne a nahn mahñ nuniyahn ndacondá yun. ⁹ Namin barco che vatechica nan nuniyahn ne, a nahn mahñ va chihno ndeh, ne a nahn mahñ va ite che chenun te van nuniyahn chihno chih te.

¹⁰⁻¹¹ Cuahn che tive tama ángel nan che a chi ino ye ne, ama iyon ndico che duche Ajenjo, ama riche, chica nan ro, chera van nune che va iyehense, ne a nahn mahñ va ico man, vaco nune man, ndacondá nune ya. Ama yahn ihyan chih ye, din nune ya me.

¹² Cuahn che tive tama ángel nan che a chi cun ye ne, chihno a nahn mahñ dave yahn yahn man, dave yahn iyo man, dave yahn iyon man, ne a nahn mahñ yahn ne, chiya dah man, a nahn mahñ yan ne, hua quendihco dave iyo man.

¹³ Tuhme ndihcheró ama ángel che quechica ye devan yuhne nan mahñ nan ro, ne chihneván che rahñ ye numa dito ye:

—Chevah ihyan iyehense, jama yah rí cava ye cuahn che tive te ino ángel chahn trompeta yahn ye!

9

¹ Cuahn che tive tama ángel nan che a chi uhn ye ne, ndihcheró ama ihyan che deca ro iyon deca ro ye, chica ye nan ro, chiya ye ndiyahn. Ndonga tah ye ama llave yahn infierno. ² Ndetahno che nahne ye ne, quendah yahme nduhca che riquendah nan ama horno chahte, ne ama chi man numachahte. ³ Van yahme me ne, quendah

yahcadahn che chenan cuma te vederihquentiyon nduhca vederihquentiyon che chenan cuma itedahn. ⁴ Din Dendiohs che hua cheh te chano man, yata yahn yahn man, atenan ihyan che hua chenan sello yahn Dendiohs chata ye va che din tan te nduco ye. ⁵ Cah necun Dendiohs che cah te ihyan chahn chete che uhn iyo, ate hua cah necun ye che cahno te ihyan. Ama rendih run yahn te nduhca che rendih run yahn itedahn. ⁶ Checadinó te cuahn che conahn chemin ne, ama nahn ihyan che coh ye, ate metah vederih cava ye ro min, te va che co ye castigo.

⁷ Yahcadahn chahn ne, ama vateyan te nduhca che rahteyan caballo che rahn te van canda. Tin te ne, chenan ama nan che deca ro corona diyahnguan deca ro. Nan te ne, deca ro nan ihyan deca ro. ⁸ Yudo tin te ne, ama rahno nduhca yudo tin ndahta. Dihyon te ne, nduhca dihyon león. ⁹ Date yahn te ne, nduhca cu che renun ticua sandado che rendedevahn sahn tihca. Cuahn che ra te ne, ama yudo rahco reche te nduhca che rahco carro che rinda yuhdo van canda. ¹⁰ Nducodahn te ne, chendudo yan yahn nduhca itedahn, ne va vederihquentiyon yahn cava che cah te ihyan chete che uhn iyo. ¹¹ Angel yahn infierno che ndinan ye yahn te. Devaco hebreo ne, duche ye Abadón, ne devaco griego ne, duche ye Apolión. Tihca duche ye, te ihyan min che redecuihno ye ihyan.

¹² Nduco chemin ne, a chuh ama nan vedeyah, ate renda ca te o.

¹³ Cuahn che tive tama ángel nan che a chi an ye ne, chihneván ama ndudo che chica nan ta diyahnguan me, van nduh che cun dihne te che ninetave me, ¹⁴ ne rahn ri ángel che cade tive ye trompeta me:

—Cuentate nduh che cun ángel che nchiche ye chihto ico chahte che duche Eufrates.

¹⁵ Angel chahn ne, chenan rino ye nde nda ura min che nta_{te} ye, te chenan cuma ye ntiyon che nda ura min ne, va che ca_hno ye a nahn ma_hn va ihyan iyeh_nse. ¹⁶ Chihneván nduh va ya_hn sanda_{do} yahn ye che chendudo se yuhdo, ne ri se o ciento millón. ¹⁷ Ndi_hcheró che chenun se cu che du_{ch}e coraza. Color yahn ne, cua_h ma_n, cue na_n ro ma_n, cua_n ma_n. Caballo yahn se ne, nduhca na_n león tihchan na_n te. Chende te ne, riquenda ya_hn ma_n, ya_hme ma_n, azufre ma_n. ¹⁸ Nduco ya_hn ma_n, ya_hme ma_n, azufre ma_n, che riquenda_h chende te ne, chihno te a nahn ma_hn va ihyan iyeh_nse. ¹⁹ Caballo chahn ne, chenan cuma te vederihquentiyon che ca_hno te ihyan nduco chende te ma_n, nducodahn te ma_n. Nducodahn te ne, nduhca cu tihca, ne nduco chemin ne, renuhn yah te ihyan.

²⁰ Ihyan che ndevahn ye che hua chihno te ihyan ne, hua nto ino ye nunde yahn ye, quendi ye rendeva ye yave_n na_n vaco chihnga ma_n, dehtenduh che redendah ma_n ye, redin ye dendiohs yahn ye ma_n. Dehtenduh chemichan ne, redindah ye nduco diyahngua_n ma_n, diyahngua ma_n, cu cua_n ma_n, tu ma_n, ya_hn ma_n, ne ndere chenan ndutin_an, ate hua ron_an, ndere chenan revan, te hua rihnevan, ndere chenan ca_h, te hua rica. ²¹ Ihyan chahn ne, hua nahn ca_hcom_an ye yune chihnga yahn ye. Tahque ndah ye ne, quendi ye rihno ye vih ma_n, reduco ye ma_n, redin cua_h ye ma_n, ndere rahtenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye ma_n.

10

Ama ángel nda ye ama ca_{ca} lihn

¹ Chihno min ne, ndihcheró tama ángel che detino ye chica ye vahchetero, chiya ye ndiyah_n. Quendihco ama man nta_hn cuaco chihto na_n ye ma_n, quendihco ama curecuhnde nihno tin ye ma_n. Na_n ye ne, ama diyah_n

ro nduhcá yahn che quenán nán ro. Cah ye ne, nduhcá che ro ruchiyahn tihcá ro. ² Nda ye ama caca lihn nentah ye. Chihno ye cah cuaco ye nán nuniyahn, ne cah cueh ye ne, chihno ye ndiyahn. ³ Tuhme cah ye numa dito ye, ne ndudo ye ne, nduhcá ndudo león cuahn che retuhche te. Cuahn che cah ye ne, chihneván ndache yune ndudo che ama yudo chenun nduhcá che rine dave. ⁴ Chihno min ne, a va yan che dirún deh conahn ndudo chahn, ate ndaconan chihneván tama ndudo che chica vahchetero che rahn nducó:

—Conun ine nduh che ndache ndudo che chihneven, ne hua diron.

⁵ Tuhme ángel me che nihno cah ye nán nuniyahn man, ndiyahn man ne, ndihcheró che chenihyon ye tah cuaco ye nán ro, ne chihneván che rahn ye:

⁶ —Nde muhn nde nán Dendiohs, ihyan min che va ye cuahn dama man, ihyan min che dendah ye nán ro man, iyehense man, nuniyahn man, nducuah che va man, a nun cuahn conahn ⁷ ndudo yahn ye che cah ye checadino ihyan profeta yahn ye, che nde hua devano ihyan ro menan. Cuahn che tive tama ángel nán che a co ndache ye ne, conahn.

⁸ Tuhme ndudo che a chihneván menan che chica vahchetero ne, ndaconan rahn nducó:

—Cochi, cotah caca che nda ángel che nti ye nán nuniyahn man, ndiyahn man.

⁹ Tuhme chahn nán ángel chicá caca me ihyan, ne rahn ye ri ye u:

—Nga, cocheh. Ura che cheh ne, ama yade chihn nduhcá che rihn nedih yahn, ate cuihno cheh ne, ndaconda ya.

¹⁰ Chéh caca me, ne chinahn nduhcá che rahn ángel me ri ye u. ¹¹ Tuhme chihneván tama ndudo che rahn ri u:

—Va ca ndudo che diron yahn dehtenduh che va che cuahno co ama yahn ihyan, queri ama nación man, ndata

yahn ye m̄an, dev̄aco yahn ye m̄an, yahn che va che cuahno co ihyan ndin̄an m̄an.

11

O ihyan che cuahndudo ye ndudo yahn Dendiohs

¹ Chihno min ne, ndonda t̄ah̄ ama nducoc̄ade, ne chihneván che r̄ahn Dendiohs ri ye u:

—Cuedecade ȳaco chahte yáhn m̄an, n̄an ta m̄an. Namin codin doche ihyan che chenun ye chete, rendeva ye yavenán. ² Ate hua decade cuahn chevah, te min ne, a ndonda t̄ah̄ s̄ahn t̄ama nación, ne condinun condin̄ahno se yan yáhn chete che o raco o iyo. ³ Cuedevene te dechúh o ihyan che chenun ye tino cuan, cuahndudo ye ndudo yáhn chete che ama mil quendudo o ciento ino raco ro.

⁴ N̄an Ndudo yahn Dendiohs n̄an che ndirun yahn o yáhn olivo m̄an, o candelero m̄an, che vatendi n̄an Dendiohs, ihyan min che rihquentiyon ye iyehñse ne, checadinó te chemin ne, a yahn ihyan che o chahn che cuahndudo ye ndudo yahn Dendiohs. ⁵ Ndete che vate ihyan che nahn din t̄an ye nduco ihyan chahn ne, quendaḥ ruchiyáhn chende ye, ne cuihno cuco ye. Nducoȳaca ihyan che din t̄an ye nduco ihyan chahn ne, va che coh ye. ⁶ Cuahtenan cuma ihyan chahn vederihquentiyon cava che din ye che hua cuan co numanahn che cuahndudo ye m̄an, che din ye che nune ne, ndaconda yun m̄an, che din ye che cuhnde nducuahn n̄an vedeyah iyehñse adehno ura che nahn ye m̄an. ⁷ Ate cuahn che a dinahn ye ntiyon che cuahtenan cuma ye ne, quendaḥ ama ite t̄an n̄an infierno, cuhma te nduco ye, ne cahno te ihyan. ⁸ Cotave ye cuan yune viyan, yan chahte me n̄an che quenan yah Dihvo vo Jesucristo. Nahn cuan ne, r̄ahn ihyan te yan min ne, a nahn dama nduco Egipto m̄an, nduco Sodoma m̄an. ⁹ Nducoȳaca ihyan, queri ama nación m̄an, ndata yahn

ye mañ, devaco yahn ye mañ ne, ndihchero ye tenahn chahn chete che ino ro quenan mañh, ne hua cuahneacun ye che cuehche ye. ¹⁰ Ihyan iyehñse ne, ama co yeno ye cuahn che coh ihyan chahn, nde tuno dechuh ama tama ye vedino yahn vih. Ama co yeno ye che coh ihyan chahn, te ama chuhrihn ye yahn vederihquentiyon che cuahtenan cuma ye. ¹¹ Ate cuihno ino ro quenan mañh ne, ndedetuhche Dendiohs ihyan, ne nducoyaca ihyan che ndihchero ye ne, ama dihya ye co. ¹² Cahnevan ihyan chahn ama ndudo che caca nan ro, ama dito cahma nduco ye:

—Cochi nchuhn.

Tuhme nducoyaca ihyan che hua ri rendihche ye ihyan chahn ne, ndihchero ye che nda ye vahchetero van man. ¹³ A ura min no ama nuhn yahn, ne ama ndeh cuan cora vah viyan, coh ndache mil ihyan. Ihyan che hua coh ye ne, ama dihya ye co, nde tuno ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero.

¹⁴ Nduco chemin ne, co o yune che cuhnde vedeyah, ate renda ca tama.

Nan che chi ndache ángel che tive ye trompeta

¹⁵ Cuahn che tive tama ángel nan che a chi ndache ye ne, chihneván che ama yudo chenun ndudo yahn ama yahn ihyan vahchetero che rahn tuhca:

Nducuahn vederihquentiyon che va iyehñse ne, a ndonda tah

Dihvo vo Dendiohs mañ, Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che dechuh ye, ndedevahn ye ihyan iyehñse mañ.

Dihvo vo Dendiohs cahcantiyon ye numacuahn ro.

¹⁶ Tuhme nduh che ndico cun indihthe chahn ne, chehntihya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs, ¹⁷ ne rahn ye:

Dihve nuhn Dendiohs che ama chahte vederihquentiyon
 quenan cuma ne man, che va ne numacuahn ro
man,
 rente nuhn nundihve cuahn ndih
 yahn che chihco ro ne vederihquentiyon chahte yahn ne
man,
 canan rihquentiyon ne numa dito ne man.

¹⁸ Chi tan ihyan iyehense,
 ate a nda ro che cuhnde cade yahn nducoyaca ye man,
tenahn man,
 din ne castigo ihyan che hua ri rendihche ye ndih man,
 decuihno ne ihyan che redetohnan ye iyehense man.
 A nda ro che ndeva ne ihyan profeta yahn ne man,
 nducoyaca ihyan yahn ne, a chahte o hua chahte vederi-
 hquentiyon chenan cuma ye man.

¹⁹ Tuhme vahchetero nan che va Dendiohs ne, ndi-
 hcheró yave nan che quenun ndah ndudo che cah ye che
 ndedevahn ye ihyan yahn ye. Ura min ama nuhn yahn
man, ama chiya cuah man, ama chine dave man, ama
 chera yun man.

12

Ihyan ndahta che cuhn ite tan nduco ye

¹ Van yahnde yahn ne, ndihcheró che chinahn ama
 vederihno nan ro. Chihnde ro ama ihyan ndahta che deca
 ro dave yahn yahn deca ro tino yahn ye man, che quenun
 tin ye ama corona che chenan ndichio iyon man, ne cuahn
 ndiya cah ye ne, quenan iyo. ² Ihyan min ne, rah ye che a
 ra yah chete ye, te nda ura che cuacoyahn ye.

³ Tuhme chihnde ro ama ite tan che ama yu ca te. It
 min ne, cah te, ne chenan ndache tin te man, ndiche
 dihne te man. Queri ama tin te ne, quenun ama corona.

⁴ A nahn mahn va iyon che chendihco nan ro chihtera
 te nde ndiyahn nduco nducodahn te. Chandi yan te nan

ihyan ndahta me cava che cheh te daya ye ndetahn che cuhndeyan. ⁵ Ihyan ndahta me ne, chacoyahn ye ama decuah chahn che a va cade che cahcantiyon numachahte iyehense. Ama chahte vederihquentiyan conan cuma, nde ama ihyan hua co ndahco ndiya ye. Ate hua chi cheh te decuah me, te ndeva Dendiohs, chaconahn ye nan vederihquentiyan yahn ye. ⁶ Tuhme chano ihyan ndahta me, cuahn ye conan ye ama cuan yahn nan che metah duhva nan che a ndihcoyan Dendiohs. Min cahcacheh ye ihyan chete che ama mil quendudo o ciento ino raco ro.

⁷ Adiva ne, Miguel nduco ángel che rihquentiyan ye ne, cuhn ye nduco ite tan me man, ángel yahn te man. ⁸ Hua chicha te, ne ametah chi chahtenan te vahchetero nduco vih. ⁹ Tahque ndah ne, chacondah ye ite nduco ihyan yahn te nde ndiyahn. Ite tan me ne, a chemin che chundah, sahn min che ndaconda se cu ro menan me man, sahn min che quechica numachahte iyehense, rihncheh se ihyan man.

¹⁰ Tuhme chihneván ama ndudo vahchetero che ama dito rahn:

—A chihco ro Dendiohs yuhn vo vederihquentiyan chahte che quenana cuma ye, a ndero ndi che a ndedevahn ye ihyan yahn ye. Dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, cava che ndedevahn ye ihyan iyehense, ne a nda ro che ndonda tah ihyan min vederihquentiyan, cuanan cahcantiyon ye. Tihca, te a denda chundah, sahn min che ricanunde se yahn dihno vo nan Dendiohs nde ro nde rahn. ¹¹ Dihno vo chahn ne, ndahco ndiya ye vederihquentiyan yahn se, te chi chahtino ye Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs, quendi ye cahndudo ye Ndudo Ndah yahn ye, nde hua din vah ye sahn andahre va che coh ye.

¹² Chemin che nchuhn che vate ne vahchetero ne, cuahte ne vedeyeno. Me nchuhn che vate ne iyehense man, che

vatechica ne nan nuniyahñ man ne, jyah rí çava nel, te nducote denda chundah ne, numacuahñ vedetän cochi se van nchuhn, ne a devano se te cuihno te neve ro me, a cuihno vederihquentiyon yahn se.

¹³ Cuahn che chendah ite täñ me nde ndiyahñ ne, quendah te ihyan ndahta me. ¹⁴ Ate ihyan ndahta me ne, din Dendiohs che quenan reche ye nduhça reche ihya, nduco tihça ndevahn ye, ne quendihco yaco ye, cuahn ye yahñ nan che metah dehva. Min çahcacheh Dendiohs ihyan chete che ino nduyo quenan mahñ. ¹⁵ Ite täñ me ne, tendah te nune chende te çava che ndo ama ico, canerine ihyan ndahta me. ¹⁶ Ate hua dehva chi yahn ye, te chehchenun yahñ min, ne chera nun nune me. ¹⁷ Nduco chemin ne, ama chi täñ ite min nduco ndahta me, ne cuahn te, din täñ te nduco ndata yahn ye, ihyan chahn che redinahñ ye vederihquentiyon yahn Dendiohs, ritahno ye Dihvo vo Jesucristo.

13

O ite täñ

¹ Van yahnde yahñ ne, anduhneca ndete che chandí chihto nuniyahñ. Min ndihcheró ama ite täñ che chenandache tin te man, ndiche dihne te man. Queri ama dihne te ne, quenan ama corona, ne queri ama tin te ne, quenan ama ndudo che chihnga rahn yahn Dendiohs. ² Ite min ne, deça ro yahyan de çä ro te. Çah te ne, nduhça çah oso, ne chende te ne, nduhça chende león. Ite täñ che quendah te ihyan ndahta me ne, ndaço te vederihquentiyon che quenan cuma te täñ ite che deça ro yahyan deça ro me çava che çahcantiyon te menun te. ³ Ite che deça ro yahyan deça ro me ne, ama tin te ne, ama yah, adeche coh te. Ate ndoyahn te, ne ama rahn ino ihyan iyehnse, ne chinduco ye ite. ⁴ Ihyan iyehnse ne, ndeva ye yavenan

ite ndinan me yahn che ndaco te vederihquentiyon yahn te tãh ite che tama me. Namin ndeva ye yavenan ite che ndonda tãh te vederihquentiyon me, ne rahn ye yahn te:

—Metah nde ama ihyan nduhca te. Nde ama ye hua co ndahco ndiya ye vederihquentiyon yahn te.

⁵ Namin ndonda tãh te vederihquentiyon che ndonan man te ite man, chihnga cahma te yahn Dendiohs man, ne cahnecon Dendiohs che cahcantiyon te chete che o raco o iyo. ⁶ Chihnga rahn te yahn Dendiohs man, ndahchenan te vahchetero nan che va ye man, ihyan yahn ye che chenun ye min man. ⁷ Namin cahnecon ye che cuhma te nduco ihyan yahn ye nde ndahco ndiya te ihyan, ne nuhnde tãh te vederihquentiyon che cahcantiyon te nducoyaca ihyan iyehse, queri ama naci3n man, queri ama ndata yahn ye man, devaco yahn ye man. ⁸ Nan libro yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs ne, nde ro che metah cuhnde iyehse ne, chenacaca ihyan che chenacuma che cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro, ne nducoyaca ihyan che hua chenacuche duche ye nan libro me ne, ndeva ye yavenan ite min.

⁹ Nducoyaca nchuhn, cuendedecadino ndah ne yahn ndudo che cahma. ¹⁰ Cuedevano ne te nducoyaca ihyan che din ye preso ihyan chenahn ne, namin va che co ye preso, ne ihyan che cahno ye ihyan ne, namin nduco vederih min va che coh ye. Chemin che ihyan yahn Dendiohs ne, nahn che cuahtenan cuma ye vedechahtino man, nahn che quendi ye cotahno ye Dihvo vo Jesucristo man.

¹¹ Chihno min ne, ndihcher3 tama ite tan che quenda h ro te ndiyahn. Ite min ne, chenacuche dihne te che deca ro dihne itecuche lihn deca ro, ne numacuahn vedetan rah ta te. ¹² Quenan cuma te vederihquentiyon yahn ite che chi

yah tin me, ne redinahn te yahn te, nde redin te fuerza ihyan iyehñse che ndeva ye yavenan ite min. ¹³ Redin te vederihno rahte nde redin te che ra yahn che rica nan ro, rendihchero ihyan. ¹⁴ Ite ndinan me, ite min che ndoyahn te che ndaca yah tin te nduco espada ne, cah yune te che din ite che tama me vederihno, ne nduco chemin chihncheh te ihyan iyehñse, chinun te ihyan che ntave ye ite ndinan me. ¹⁵ Cuahn che a ntave ye ite che ndinan me ne, ndonda tah ite che tama me vederihquentiyon che din te che conun ico man, che co cahma man, ne cahcantiyon te che coh ihyan che hua ndeva ye yavenan. ¹⁶ Chihquentiyon te che ihyan che rinduco ye ite, nde checahya nde checune, ihyan cuihca man, ihyan chevah man, ihyan che redin ye ntiyon yahn ihyan man, ihyan che redin ye ntiyon yahn man ye man, che conan cade yahn ite ndinan yahn te tah cuaco ye o chata ye. ¹⁷⁻¹⁸ Nde ama ihyan hua co cua ye, nde hua co ndihcue ye, ndete che hua quenan cade yahn te ihyan. Cade min ne, numero an ciento quenan ino raco an, ne nahn che ndedecadino nchuhn nduco cudado cava che conahn ne deh conahn.

14

Ihyan che ama ciento quenan o raco cun mil chahn ne, chita ye ama himno ra, ndeva ye yavenan Dendiohs

¹ Chihno min ne, ndihcheró Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs, nti ye tingüete che duche Sion, ne nduco ye ihyan che ama ciento quenan o raco cun mil chahn che chenah cade chata ye che duche Dihvo vo man, Chido vo Dendiohs man. ² Chihneván che ri ihyan arpa, ne ama yudo chenun che ca nahn nahn rahco man, nduhca che rine dave man. ³ Tuhme canan rita ihyan chahn ama himno ra nan va Dendiohs, min nan che chenun nduh che

cun che deca ro ite deca ro me man, nduh che ndico cun indihthe chahn man. Nde ama ihyan hua co conun ino ye himno min, atenan ihyan che ama ciento quenan o raco cun mil chahn che ndedevahn Dendiohs ihyan van ihyan iyehse. ⁴ Ihyan che ama ciento quenan o raco cun mil chahn ne, hua chahtenan cuma ye ndahta. A ihyan chahn menan vihca che ndihco vih Dendiohs ihyan cava che din ye ntiyon yahn ye man, ntiyon yahn Dihvo vo Jesucristo man. Rinduco ye Dihvo vo nan ntiyon yahn ye adecotino che quechica ye. ⁵ Ihyan chahn ne, hua nte ye nde ama ndudo cuendo, dave yavenan ye nan Dendiohs.

Ino ángel

⁶ Chihno min ne, ndihcheró ama ángel che quechica ye devan yuhne mendahn nan ro, nda ye vederihquentiyon che cuahndudo ye Ndudo Ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, cahnevan nducoyaca ihyan iyehse, queri ama nación man, ndata yahn ye man, devaco yahn ye man. ⁷ Rahn ángel me numa dito ye:

—Cuenevahnecon nchuhn Dendiohs, ihyan min che dendah ye nan ro man, iyehse man, nuniyahn man, vaco nune man. Cuendeva ne yavenan ye, te a nda ro che techecade ye.

⁸ Tuhme quendah yahn tama ángel, ne rahn ye:

—Ihyan yan Babilonia che ama chi nan chi chahte ne, a denda ye. Ihyan chahn ne, ndere chahtechica ye, chahtendihco ye nunde, nde tihyon yune ye ihyan numachahte iyehse che dama chi ye nduco ye. Ate man ne, a denda ye.

⁹ Quendah yahn tama ángel nan che chi ino ye, ne ama dito rahn ye:

—Ihyan che ndeva ye yavenan ite tan che ndinan me man, che ndeva ye yavenan che ntave ye che conan

menun te m̄an, che cuahne_{cun} ye che conan ca_{de} yahn te ta_h ye o cha_{ta} ye m̄an ne, ¹⁰ numacuahn vedeta_n din Dendiohs castigo i_hyan, cuahtenun ye va_n ruchiya_hn che riche nduco azufre. Na_n Dihvo vo Jesucristo, i_hyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino m̄an, na_n á_ngel yahn Dendiohs m̄an ne, va che co i_hyan chahn castigo yah. ¹¹ Cuahn da_{ma} cuahtenun ye min va_n ruchiya_hn, chuhri_hn ye nde ro nde ra_hn.

¹² Chemin che i_hyan yahn Dendiohs, i_hyan chahn che renevahne_{cun} ye vederihquentiya_n yahn ye m̄an, riquendi ritahno ye Dihvo vo Jesucristo m̄an ne, nahn che cuahtenan cuma ye vede_{ch}ahtino.

¹³ Tuhme chihneván ama ndudo che chica vahchetero che ra_hn ri u:

—Codiron tuhca: “Ama ndah ro yahn tena_hn che chitahno ye Dihvo vo Jesucristo cuahn che chahtenan ye iyeh_nse.” Namin codiron ndudo cuh che ra_hn Vaco Ndah yahn Dendiohs: “M̄an ne, cuahte tuhno ye, a quen_an na_n che din ye ntiyon yahn Dendiohs, chahtenan ye iyeh_nse. Nducote runeca_{de} chahtenan ye min ne, m̄an ne, ama ndah ro yahn ye.”

Nda ro che cuhnde ca_{de} yahn nducoya_{ca} i_hyan

¹⁴ Tuhme ndihcheró ama man cua, ne mena_n man me ne, va i_hyan min che rinduco ye nducoya_{ca} i_hyan. Quenun tin ye ama corona diya_hngua_n, ne nda ye ama hoz che ama can. ¹⁵ Ura min chica tama á_ngel vahchetero na_n va Dendiohs, ne numa dito ye ra_hn ye ri ye i_hyan min:

—A nda ro che ndeva_hn ne ndute nda_{ta} che va iyeh_nse. Cuica ne trigo, cuenedin da_{ma} ne, te a va ya_n.

¹⁶ Tuhme i_hyan che va ye na_n man me ne, chica ye trigo nduco hoz yahn ye, nedin da_{ma} ye.

¹⁷ Chihno min ne, chica tama á_ngel vahchetero na_n va Dendiohs, ne namin nda ye ama hoz che ama can.

¹⁸ Tuhme ángel che redin ye cudado yahn nata me ne, chica ye min, ne numa dito ye rahn ye ri ye ángel che nda ye hoz me:

—Cotah hoz yehn, ne cuique ndute yahn dihyo uva che va iyehnse, te a nine.

¹⁹ Dinahn ángel me, ne chica ye duhndo uva nduco hoz yahn ye, chih ye chete tanque nan che va che cuhno. Checadinó te che cuhno uva chahn ne, conahn nduhca che din Dendiohs castigo yah ihyan nunde. ²⁰ Ndiheró che chihno uva chahn cuahn chihto yan Jerusalén. Cuahn che ndo ya tanque me ne, deman yun ndiquendah, chetuhn ntahn cuaco chihto tanque me tenduh ino ciento kilometro, ne che yano ne, rehche ama caballo van yun me rahn nde nan freno yahn te.

15

Ndache ángel che chenan cuma ye vederihquentiyon che din ye castigo ihyan iyehnse

¹ Chihno min ne, ndihcheró che chinahn tama vederihno chahte. Chihnde ro ndache ángel che chenan cuma ye vederihquentiyon che din ye castigo ihyan iyehnse. Nduco chemin ne, cuhnonan vedeyah che numacuahn vedetan cah Dendiohs ihyan.

² Tuhme ndihcheró nan che deca ro tuyuno deca ro me che chahte nduhca ama vine. Ama diyahn ro nduhca ruchiyahn. Chihto min ne, vatendi ihyan che hua nevahnecon ye ite tan me man, che nentave ihyan yahn te menun te man, che hua cahnecon ye che conan cade yahn te ihyan man. Nda queri ama ye arpa che a necah Dendiohs ihyan, ³ ne rita ye himno che dirun Moisés, ihyan min che din ye ntiyon yahn Dendiohs man, dirun Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhca ama

itecuche lihn che chi te vedino ñan Dendiohs man. Himno me ne, tuhca:

Dihve nuhn Dendiohs, ndih che ama chahte vederihquentiyon quenan cuma ne,

jama ndahca nducuahn che din ne!

A ndih che rihquentiyon ne nducuahn naci6n.

¡Ama runecade ne ñan vederihquentiyon yahn ne!

⁴ Dihve nuhn, nducoyaca ihyan renevahnecun ye ndih, rendeva ye yavenan ne.

Atenan ndih che ndah, te ndiyu ihyan nunde ndih.

Ihyan nducuahn naci6n nda ye ñan ne, ndeva ye yavenan ne,

te a ndero ndi che ama runecade ne ñan vederihquentiyon yahn ne.

⁵ Chihno min ne, min vahchetero ndihcher6 che ñane vah tino ñan che riya Dendiohs ro menan. ⁶ Namin

ndihcher6 che quendañ ndache 6ngel, nda queri ama ye vederihquentiyon che din ye che chuhrihn ihyan ro che

cuihno iyehñse. Chenun ye tino cua che tuno diyahn ro man, chenun ticua ye cintur6n diyahnguan man. ⁷ Tuhme

ama cha che deca ro ite deca ro me, cah ama cuh diyahnguan queri ama ye. Nduh che ndache cuh chahn ne,

chenun ama ñan nune, ne nduco chemin ne, numacuahn vedetan din Dendiohs castigo ihyan iyehñse. ⁸ Ura min

ama chito yahme ñan che quenun Dendiohs, ne nduco chemin chihnde ro che ama yudo vederihquentiyon yahn ye.

Nde ama ihyan hua co nda ye min nde cuihno co ihyan iyehñse castigo yah, din 6ngel che ndache chahn.

16

Ndache 6ngel nda ye ama cuh queri ama ye

¹ Tuhme chihnev6n ndudo che ama yudo chenun vahchetero che rahn ri nduh che ndache 6ngel chahn:

—Cuahn ca ama ca ama nchuhn, ndahco ya ne nune che chenun cuh yahn ne min iyehnse.

² Cuahn che cuahn ama ye, ndahco ya ye cuh yahn ye ne, nducoyaca ihyan che chenan cade yahn ite tan me ihyan man, che rendeva ye yavenan che nentave ihyan yahn te menun te man ne, quendah ama yute che ama yah ihyan.

³ Cuahn che cuahn tama ángel nan che chi o ye ne, ndahco ya ye cuh yahn ye nan nuniyahn, ne ndaconda yun nduhca yun yahn tenahn, chih nducoyaca nan ite che chenun te.

⁴ Cuahn che cuahn tama ángel nan che chi ino ye, ndahco ya ye cuh yahn iyehnse ne, nducuahñ ico man, vaco nune man, ndaconda yun. ⁵ Tuhme ángel che va tah ye vederihquentiyon che din ye cudado nune ne, ndeva ye yavenan Dendiohs, ne chihneván che tuhca rahn ye:

—Dihvé Dendiohs che va ne numacuahn ro, ndiyu ihyan nunde ndih. Redin yahn che din ne castigo ihyan sih tihca, cuh ye yun, ⁶ te a ihyan sih che chihno ye ihyan yahn ne man, profeta yahn ne man, chihtera ye yun yahn ye.

⁷ Namin chihneván tama ndudo che chica nan ta min vahchetero che rahn:

—Dihve nuhn Dendiohs che ama yudo vederihquentiyon che quenan cuma ne, cuaco rahn ye, te numa cuaco techcade ne yahn ihyan sih.

⁸ Cuahn tama ángel nan che chi cun ye, ndahco ya ye cuh yahn ye nan yahn che quendihco nan ro, ne quenan cuma yahn me vederihquentiyon che cahcayahn ihyan iyehnse. ⁹ Ama chiche nducoyaca ye, ate nde nduco nduh hua nto ino ye nunde yahn ye, nde hua ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che va tah ye vederihquentiyon che din ye castigo ihyan. Tahque ndah ye ne, chihnga rahn ihyan chahn yahn ye.

¹⁰ Cuahn t̄ama ángel n̄an che chi uhn ye, ndahco ya ye cuh yahn ye n̄an che va ite t̄an me rihquentiyon te, ne chi man mumachahte n̄an che rihquentiyon te. Nducoyaca ihyan ne, nde tuno racondi ye, recah dihyon ye chihya ye, te ama retah yah ihyan. ¹¹ Rahva ye yahn Dendiohs yahn che rechuhrihn ye che ra yah ihyan man, che chenan yute ihyan man. Nde tah hua nda yahn ye che nto ino ye nunde yahn ye.

¹² Cuahn t̄ama ángel n̄an che chi an ye, ndahco ya ye cuh yahn ye chete ico chahte che duche Eufrates, ne tihnan ico me, ndo ama yune cava che chuh ama yahn rey che chica ye cuahn n̄an che riquenda yahn. ¹³ Tuhme ndihcheró ite t̄an che ndinan me man, ite t̄an che quendah van nune man, ite t̄an che quendah ro ndiyahn, che redin ca te che rahndudo te Ndudo yahn Dendiohs man. Chende queri ama ite chahn ne, quendah ama vaco chihnga che deca ro yahva deca ro. ¹⁴⁻¹⁶ Vaco chihnga chahn ne, redin vederihno, ne rahn numachahte iyehense che rene din dama nducoyaca rey ama cuan che duche Armegedón che devaco hebreo, cava che cuhma ye ro che techecade Dendiohs, ihyan min che ama chahte vederihquentiyon quen an cuma ye.

Tuhme chihneván ndudo che rahn Dihvo vo Jesucristo tuhca:

—Cuihco nchuhn cudado che cahmá nduco ne. U ne, adenan ndá nduhca che renda sahn duco ura che hua vateyan ihyan. Ama ndah ro yahn nchuhn ndete che vateyan ne ro min man, ndete che dave yavenan ne man.

¹⁷ Cuahn t̄ama ángel n̄an che chi ndache ye, ndahco ya ye cuh yahn ye devan yuhne, ne chihneván ama ndudo che chica vahchetero n̄an va ihyan ndinan me. Ama dito rahn tuhca:

—A chinahn vedeyah che nda nduh che ndache ángel chahn.

¹⁸ Tuhme chiya cuah man, chine dave man, ama yudo chi man, ama nuhn yahn man. Nde tahque ca dito ca nuhn che co cuahn che nuhn ro che vate ihyan iyehense.

¹⁹ Yan che nduhca yan Babilonia che ama chi nan chi chahte ne, ndah, chi ino ndi. Namin nducuahn yan rahte numachahte iyehense ne, chihno ndora. Tuhme numacuahn vedetan din Dendiohs castigo yah yan min che nduhca Babilonia. ²⁰ Nducuahn ico rahte che vate iyehense man, che vate chete nuniyahn man ne, chihno ndora. ²¹ Namin chera yun van ihyan iyehense. Ama rahte, i tenduh o raco kilo queri ama. Tuhme ama chihnga rahn ye yahn Dendiohs yahn castigo yah che chera yun me.

17

Tahn che ama ndere quechica me

¹ Chihno min ne, ndihcheró ama cha ángel che nda ye nduh che ndache cuh chahn, ne rahn ye ri ye u:

—Cochi ndihchero castigo che co tahn che ama ndere quechica me che va te nan nuniyahn. ² Rey che vate se iyehense ne, ndere chahtenan se nduco te, ne nducoyaca ihyan iyehense ne, quendi ye yune chihnga rahn te.

³ Tuhme din Vaco Dendiohs che chihnó che quenda ama ángel u ama cuan yahn nan che metah duhva. Min ndihcheró tahn ndere quechica me, quendudo te ama ite tan che cuah te man, che chenán ndudo che chihnga rahn yahn Dendiohs numachahte te man. Chenán ndache tin te man, ndiche dihne te man. ⁴ Tahn ndere quechica me, quenun te ama tino morado man, cuah man, ne necuco te diyahnguan man, tu diyahn man, perla man. Nda te ama vaso diyahnguan ndito dehtenduh che chihnga, rihco ro nunde yahn te che ndere quechica te. ⁵ Nan chata te ne,

quenan che duche te che nde ama ihyan hua renahn ye, ndirun tuhca: “Yan che nduhca yan Babilonia che ama chi nan chi chahte. Yan che chihnde nducuahn nunde chihnga, quendi yan chenahn.” ⁶ Checadinó che ndehdame te yun yahn ihyan yahn Dendiohs che cahndudo ye Ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ne ama cuahn inó chi yahn chemin. ⁷ Tuhme rahn ángel me ri ye u:

—Hua cahn ine co. Té che cadine deh conahn yahn tahn min man, ite che quendudo te man, deh conahn yahn ndache tin te man, ndiche dihne te man. ⁸ Ite min ne, quenan te iyehanse ro menan, ne chih te. Ate ntuche te, ne a nun va che caca te nan che quenun chiche te, nda tun te iyehanse numanahn che ametah din Dendiohs castigo ite, conun te van ruchiyahn cuahn dama. Nducoyaca ihyan che hua chenacaca ye nan lista yahn Dendiohs nde ro che metah cuhnde iyehanse ne, ama cahn ino ye che ndaconan ndihchero ye ite, te quenan te iyehanse ro menan, ne chih te, ate ndaconan ntuche te.

⁹ Codiron chu cava ihyan che ndedecadino ye nduco cudado: Che ndache tin ite min ne, conahn che ndache ico nan che va yan min che quenan che duche chata tahn min. ¹⁰ Namin che ndache tin te ne, conahn che ndache rey. Uhn rey chahn ne, a chih se, tama se nan che chi an se ne, rihquentiyon ca se, ne tama se nan che co ndache se ne, metah condah tah se vederihquentiyon. Cuahn che condah tah se vederihquentiyon ne, hua rahn conan se. ¹¹ Me ite tan me che chih te, ne ntuche te, ite min che va che co te castigo van ruchiyahn ne, conahn tama rey nan che co nine se che cuhnde tah se ntiyon che chahtenan sahn che ndache chahn.

¹² Me che ndiche dihne te ne, conahn che ndiche rey che coman cuahte se, cuahtenan cuma se vederihquentiyon ama ura dama nduco ite tan me. ¹³ Sahn chahn ne,

co d̄ama ndudo yahn se nduco vih, conan se ite t̄an me. ¹⁴ Cuahtecuhma se nduco Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhc̄a ama itecuche lihn che chi te vedino n̄an Dendiohs. Ate nd̄ahco ndiya ye sahn, te ihyan min ne, tahque yudo vederihquentiyon yahn ye che co nducoyaca rey mañ, ihyan yudo ihyan rahte mañ. Ihyan che nduco ye ihyan ne, a tend̄ahnun Dendiohs ihyan, nedin yahn ye ihyan. Ihyan chahn ne, redinahn ye ndudo yahn ye.

¹⁵ Namin rañn ángel me ri ye u:

—Nuniyahn n̄an che va t̄ahn che ndere quechica me ne, conahn ihyan numachahte iyehñse, nducuahn nación mañ, nd̄ata yahn ye mañ, dev̄aco yahn ye mañ. ¹⁶ Nduh che ndiche rey che conahn yahn dihne ite t̄an me ne, condinun condinañno se yañ min che nduhc̄a Babilonia, cahnevi se nducuahn dehtenduh che va, cuihno ndahtera se, cahquiyañ se. ¹⁷ Tihc̄a din se, te mañ Dendiohs cahma nun ye chete chedave se che dinahn se che nahn ye. Chemin che codama ndudo yahn se nduco vih, conan se ite t̄an me nde che conahn nduhc̄a che rañn Dendiohs. ¹⁸ Ndahta ndere quechica me ne, conahn yañ min che nduhc̄a yañ Babilonia che ama chi n̄an chi chahte mañ, n̄an che rend̄ahco ndiya nducoyaca rey yahn numachahte iyehñse mañ.

18

Chihnonan yahn yañ che nduhc̄a yañ Babilonia

¹ Chihno min ne, ndihcheró t̄ama ángel che numacuahn vederihquentiyon chica ye vahchetero, ne ama quendihco dave numachahte iyehñse ura che chiya ye. ² Ama dito rañn ye tuhc̄a:

—A chihnonan yahn yañ min che nduhc̄a yañ Babilonia che ama chi n̄an chi chahte. Mañ ne, min nedin vaço vaco chihnga mañ, rahte yahda chihnga mañ. ³ Tihc̄a chahno

chi, te ihyan yan min ntihton yune ye ihyan yahn nducuahñ naciòn che ndere cuahtechica ye, cuahtendihco ye nunde. Namin nducoyaca rey yahn numachahte iyehñse ne, ðama chi ye nduco ihyan yan min, ne van nunde yahn ihyan chahn ne, chi cuihca nducoyaca sahn rendihcue.

⁴ Tuhme chihneván tama ndudo che chica vahchetero che rahn tuhca:

—Nducoyaca nchuhn ihyan yahn, cuendiquendañ ne yan min cava che hua ðama co ne nduco ihyan yan min man, cava che hua nduco ne co ne castigo che co ihyan chahn man,⁵ te ihyan chahn ne, a decuihta nduh ye nunde yahn ye, ne a nda ro che din castigo ihyan. ⁶ Man ne, va che chuhrihn ye nduhca che cah rihn ye ihyan chenañ, nde condudonañ ca chuhrihn ye, nedihve ye nunde yahn ye. Nde tahque chuhrihn man ye che co che din ye che chuhrihn ihyan chenañ. ⁷ Va che ama chuhrihn ye, co ye castigo yah, yahn che numacuahn vedeyade chahte ye iyehñse, ne numa ino ye ndere chahtechica ye, chahtendihco ye nunde. Ihyan chahn ne, ndedecadino ye che ametah duhva nduhchan ye. Hua dehva co yahn ye, nde hua vatemañ ye, che rahn co ye. ⁸ Chemin che ndo ðama nducuahñ castigo che co ye. Chuhrihn ye man, ndihche ye cuico man. Cuihno coh ye, nde cuihno cuco yan vaco ye. Tihca va che cuahno co ye, te a Dihvo vo Dendiohs che din ye castigo ihyan, ne ihyan min ne, ama chahte vederihquentiyon yahn ye.

⁹ Nducoyaca rey yahn numachahte iyehñse che ðama chi ye nduco ihyan chahn, chahtendihco ye nunde ne, ndihchero ye che cuihnonan yahn ihyan chahn, cuihno cuco yan vaco ye, ne ama condache ye, nde cuaco ye. ¹⁰ Nde hua nahn ndedecadino ye yahn castigo me, che vah ye, ne cahma ye:

—¡Ama yah ri nuhn çava nchuhn! Yan vāco ne che nduhçā yan Babilonia, āma chi nan chi chahte ro menān, ate mān ne, āma yune no chihno ndo iya, din Dendiohs castigo.

¹¹ Namin nducoyāca sahn rendihcue ne, condache se, nde cuaco se çava yan min, te ametah ndāca duh che cua dehtenduh yahn se: ¹² diyahnguan mān, diyahngua mān, tu diyahn mān, perla mān, nducuahn nan tino ndah, tino morādo mān, tino cuah mān, nducuahn nan yahn che ndah ran mān, yahn ndah mān, dehtenduh che ndindah nduco marfil mān, cu mān, cu cuan mān, tu che duche mármol mān, ¹³ canela mān, ndute dan mān, cuhn mān, yunedan che duche mirra mān, nunedan mān, vino mān, aceite mān, yune pan mān, trigo mān, ite dito mān, itecuche mān, caballo mān, carro mān, nde ihyan che rendihcue se mān. ¹⁴ Ndedecadino se: “¡Tiya ihyan che āma chenān cuma vedecuihca me! ¡Tiya ihyan che āma renan ino dehtenduh che ndah me!”

¹⁵ Nducoyāca sahn che chi cuihca se yan min, ndihcue se dehtenduh ne, nde hua nahn ndedecadino se yahn castigo che chi ihyan chahn, che vah se. Ama condache se, nde cuaco se, ¹⁶ ne çahma se:

—¡Ama ri ndache nuhn çava yan min! Ro menān me ne, āma chi nan chi chahte, āma chihnde vedecuihca. Nduhçā āma ndahta che āma nendeva ca te nduco tino ndah, tino morādo mān, tino cuah mān, che nenecuco te diyahnguan mān, tu diyahn mān, perla mān ne, tihçā yan min. ¹⁷ Ate mān ne, āma yune no chihnonan yahn vedecuihca me.

Nducoyāca sahn riçahca barco mān, sahn ndinan yahn se mān, ihyan che nda se chede mān, nducoyāca sahn chenahn che redin se ntiyon nan nuniyahn mān, chan yahn se, ¹⁸ ndihchero se ura che riche. Necahco yah se, ne rahn se numa dito se:

—Ro menan me, jama chi nan chi chahte yan cah! jNde ama yan nduhca!

¹⁹ Chih se yune yahn van yudo tin se, raco se man, rah ran se man, ne rahn se numa dito se:

—Ro menan me ne, jama chi nan chi chahte yan cah! Min chi cuihca nducoyaca sahn che va barco yahn se, techecan se dehtenduh nan nuniyahn. Ate man ne, ama yune no chihnonan yahn. jAma yah ri nuhn cava!

²⁰ Me nchuhn, che chenun ne vahchetero man, nchuhn ihyan apóstol man, nchuhn che rahndudo ne Ndudo yahn Dendiohs man, nchuhn ihyan yahn Dendiohs man, cuahte yeno ne, te techecade Dendiohs yahn ne, din ye castigo ihyan yan min.

²¹ Tuhme ama ángel che ama dito ye ne, chetah ye ama tu nduhca ama tu yudo, chihnun ye van nuniyahn, ne rahn ye:

—Tihca cuahno co yan che nduhca yan Babilonia che ama chi nan chi chahte, ne ametah ndaconan ndihchero ihyan. ²² Ametah ndaconan cuahco arpa man, flauta man, trompeta man, yan min. Ametah ndaconan cuahte ihyan redin ntiyon, nde metah ndaconan cuahco molino. ²³ Ametah ndaconan co ro yahn, ametah ndaconan cuahte vihco ihyan che rihnevaco ye. Andahre ro menan me ama chi cuihca sahn rendihcue yan min man, andahre ama chihncheh ihyan yan min ihyan nación chenahn, ntihiyon yune ye ihyan che ndere cuahtechica ye, cuahtendihco ye nunde, ate man ne, a chihnonan yahn.

²⁴ Ihyan yan min ne, ndehdame ye yun yahn ihyan che cahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs man, ihyan yahn Dendiohs man, che chih ye yan min, numachahte iyehense man.

19

¹ Chihno min ne, chihneván che ama dito rahn ama yahn ihyan che chenun ye vahchetero:

—Ndeva vo yavenan Dendiohs yuhn vo, te ama chahte vederihquentiyon yahn ye, ne ndedevahn ye uvo.

² Retehecade ye numa cuaco, ne din ye castigo ihyan yan che nduhca yan Babilonia che ama chi nan chi chahte. Ihyan chahn ne, retihyon yune ye nducoyaca ihyan iyehmse che ndere cuahtechica ye, cuahtendihco ye nunde. Ate man ne, din Dendiohs castigo ihyan, yahn che chihno ye ihyan yahn ye.

³ Ndaconan rahn ihyan chahn che chenun ye vahchetero:

—Ndeva vo yavenan Dendiohs, te yan min ne, cuco cuahn dama.

⁴ Tuhme nduh che ndico cun indihte chahn man, nduh che cun che deca ro ite deca ro me man, chehntihya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs che va ye nan che rihquentiyon ye, ne rahn ye:

—¡Tihca co! ¡Ndeva nuhn yavenan ne!

⁵ Ura min chihneván ama ndudo che chica nan va ye, che rahn tuhca:

—Nducoyaca nchuhn, nde ihyan ndinan man, nde ihyan chenahn man, che renevahne cun ne Dendiohs yuhn vo, redin ne ntiyon yahn ye ne, cuendeva ne yavenan ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndeva ye ihyan yahn ye

⁶ Chihno min ne, chihneván ama ndudo che ama yudo chenun, nduhca cuahn che ama rahco ico man, ama rine dave man. Ndudo min ne, ndudo yahn ama yahn ihyan che rahn ye tuhca:

—Ndeva vo yavenan Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che ama chahte vederihquentiyon yahn ye, te a canan rihquentiyon ye numacuhn vedeyudo. ⁷⁻⁸ Ndeva vo

yavenan ye numacuahn vedeyeno, te Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcā ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs ne, a ndā ro che ndeva ye ihyan yahn ye. Ihyan chahn ne, anduhnecā ama tahn che neneva ca te tino cua che nde tuno diyahn ro, che a va yan te che cahnevāco te. Tihcā, te a vate yan ye, chenun ye tino cua cava che ndeva Dihvo vo ihyan. Che chenun ye tino cua ne, conahn che a ihyan yahn Dendiohs ihyan, a dave yavenan ye.

⁹ Tuhme rahn ángel me ri ye u:

—Codiron tuhcā: “Ama ndah ro yahn ihyan che ndeva Dihvo vo Jesucristo ihyan.”

Namin rahn ye ri ye u:

—Nducuahn dehtenduh che rahn rí di ne, a man Dendiohs chihquentiyon ye.

¹⁰ Tuhme chehntihyá nan ángel me cava che ndevá yavenan ye. Ate rahn ye ri ye u:

—Hua din tihcā, te u ne, anduhnecā nchuhn che redin ne ntiyon yahn Dendiohs, riquendi ne numa ino ne, ritahno ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo. ¡Cuendeva yavenan Dendiohs!

Cuedevano nchuhn te ihyan che rahndudo ye ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo ne, ndiyu che cuande yahn man ye che rahndudo ye, te a man Dendiohs che rihquentiyon ye ihyan.

Ihyan che quendudo ye caballo cua

¹¹ Chihno min ne, ndihcheró che quendah vahchetero, ne chihnde ro ama caballo cua. Ihyan che quendudo ye ite ne, duche ye Ihyan Che Redinahn Ye Ndudo Yahn Ye man, Ihyan Che Numa Cuāco Quechica Ye man. Ihyan min ne, retechecāde ye numa cuāco, rendahco ndiya ye ihyan che rendihche tan ye Dendiohs. ¹² Ndutinān ye ne, ama riya nduhcā ruchiyahn. Ama ndeh corona

chendudo tin ye, ne chata ye ne, ndirun che duche ye che atenān mān ye renahn ye. ¹³ Quenun ye āma tino che āma chenān yun, ne duche ye Ndudo yahn Dendiohs. ¹⁴ Nda ye āma yāhn ángel che cuhma ye. Ihyān chahn ne, chenun ye āma nān tino ndah che cua cuche, chendudo ye caballo cua. ¹⁵ Ihyān ndinān me ne, quetah chende ye āma espada che āma can, ne nduco chemin ne, ndāhco ndiya ye ihyān yahn nducuahn nación. Čahcantiyon ye ihyān numacuahn vedeyudo, ne din ye castigo yah ihyān numacuahn vedetan nduhča che nahn Dendiohs, ihyān min che āma chahte vederihquentiyon yahn ye. ¹⁶ Nān tino yahn ye mān, nān dihma ye mān, ndirun tuhča: “Rey che tahque yudo vederihquentiyon yahn ye che co nducoyāca rey mān, ihyān yudo ihyān rahte mān.”

¹⁷ Tuhme ndihcheró āma ángel che nti ye nān quendi-hco yāhn. Āma dito cah ye yahn nducoyāca yāhda che reh te yute:

—Menchi nchuhn, cuando dāma ne, te numacuahn vedeyudo din Dendioh castigo ihyān iyehñse. ¹⁸ Čeh ne yute yahn rey mān, sāhn ndinān mān, sāhn tān mān, caballo mān, sāhn che chendudo se ite mān, sāhn cuihca mān, sāhn chevāh mān, nde che čahya nde che cune.

¹⁹ Tuhme ndihcheró ite tān che ndinān me. Nduco te nducoyāca rey yahn numachahte iyehñse mān, sandado yahn se mān, vateyān se čava che cuhma se nduco ihyān ndinān che quendudo ye caballo cua me mān, nduco ihyān yahn ye mān. ²⁰ Denda ite tān me, ne chi te preso nduco sāhn rihñcheh che chinan se ite, din se vederihno numacuahn vederihquentiyon yahn te, chihñcheh se ihyān che cahñecun ye che quenān čade yahn te ihyān mān, ndeva ye yavenān che nentave me mān. Tuhme chaondāhnun ye ite tān me nduco sāhn rihñcheh me vān ruchiyāhn che riche nduco azufre. ²¹ Me nducoyāca

sahn che nduco te ne, chih se nduco espada che quetah chende ihyan ndinan che quendudo caballo me, ne ndo dama nducoyaca yahda chahn, cheh te sahn.

20

¹ Chihno min ne, ndihcheró ama ángel che chica ye vahchetero, nda ye llave yahn nan che chenan rino tenahn man, ama cadena chahte man. ²⁻³ Chiquiyahito ye ite tan me, ntihton chiche ye ite infierno, ne chaconahn ye sello chendevah. Min conun chiche te nde cuihno ama mil nduyo cava che metah cochica te, cahnceh te ihyan iyehnse. Tuno ro min ne, ndiquendah te, cochica te neve ro. It e tan me ne, chemin che chundah, sahn min che ndacondá se cu ro menan.

⁴ Tuhme ndihcheró ama yahn ihyan che vate ye nan che rihquentiyon ye. Ihyan chahn ne, ndonda tah ye vederihquentiyon cava che techecade ye. Namin ndihcheró ihyan che chihno se ihyan iyehnse, chihca yan se dando ye, yahn che cahndudo ye ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo man, Ndudo yahn Dendiohs man. Ihyan chahn ne, hua ndeva ye yavenan ite che nentave me, nde hua cahncun ye che quenán cade yahn ite che ndinan me ihyan. Namin ndihcheró che ntuche ye, ne chinan ye Dihvo vo Jesucristo, chihquentiyon ye chete che ama mil nduyo. ⁵ A ihyan chahn che ntuche ye menan vihca. Me tenahn chenhahn ne, hua ntuche ye ro min, te nde chihno nduh che ama mil nduyo. ⁶ ¡Ama ndah ro yahn ihyan chahn che ntuche ye nda ro min! ¡A yahn Dendiohs ihyan! Ametah che co ye castigo che co ihyan nunde. Co ye nduhca chidocuyan yahn Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, cahcantiyon ye nduco Dihvo vo chete che ama mil nduyo.

APOCALIPSIS 20:7-15

⁷ Chihno nduh che ama mil nduyo ne, ntate sahn chundah, ⁸ ne quechica se iyehanse, chihncheh se ihyan yahn nducuahn nación. Ama nan ye ne, Gog, ne tama nan ye ne, Magog, ne nedin dama se ihyan, çava che cuhma ye. Ama yahn ye nduhça che ndeh yahndute che va chihto nuniyahn, ⁹ chica ye numachahte iyehanse, teche ndive ye nan vate ihyan yahn Dendiohs, yan che yah ino ye. Ate din Dendiohs che chera yahn che chica nan ro, ne chihno chiche ye. ¹⁰ Me sahn chundah me che chihncheh se ihyan iyehanse ne, chacondahnun Dendiohs sahn van ruchiyahn che riche nduco azufre, nan che chacondahnun ye ite tan me nduco sahn rihncheh che rinan se ite. Min va che chuhrihn se nde ro nde rahn numacuahn ro.

Techeçade Dendiohs yahn ihyan nunde

¹¹ Tuhme ndihcheró Dendiohs che va ye nan che retecheçade ye. Ama yudo vederihquentiyon quenán cuma ye man, numa cuaco retecheçade ye man. Numacuahn vederihquentiyon yahn ye ndahco ndiya ye nducuahn vederihquentiyon che va vahchetero man, iyehanse man. ¹² Namin ndihcheró nducoyaca tenahn, ihyan yudo ihyan rahte man, ihyan chenahn man, vatendi ye nan ye. Tuhme nahne ye nducuahn libro nan che chenan çaca nducuahn che nedin ihyan. Namin nahne ye tama libro nan che chenan çaca nducoyaca ihyan che va che cuahtenan ye vahchetero. Ura min techeçade ye yahn tenahn chahn anduhneva che chenan çaca yahn ye. ¹³ Min nduco nducoyaca nducondi tenahn, nde ihyan che chih ye van nuniyahn. Chica ye nan che chahtenan rino ye, ndo dama ye min. ¹⁴⁻¹⁵ Chihno techeçade ye ne, decuihno ye nan che chahtenan rino tenahn man, vederih man, chehnevi ye vederihquentiyon yahn. Me nducoyaca nducondi ihyan che hua chenan çaca ye nan libro che va

che cuahtenan ye vahchetero ne, dechuh ye ihyan v̄an
ruchiyahn n̄an che co ye castigo cuahn d̄ama.

21

Nedin ra Dendiohs vahchetero m̄an, iyehñse m̄an

¹ Chihno min ne, ndihcheró vahchetero m̄an, iyehñse
m̄an, che a nedin ra Dendiohs. Vahchetero m̄an, iyehñse
m̄an, che va ro men̄an me ne, ametah, nde nuniyahn
ametah. ² U Juān ne, ndihcheró yān ra che namin duche
Jerusalén, yān yahn Dendiohs, che chica vahchetero n̄an
Dendiohs, cochahn cuahn iyehñse. Ama ndahc̄a ro nduh-
c̄a che ro ama t̄ahn rihnevaco che neneva ca te. ³ Namin
chihneván ama ndudo che chica vahchetero. Ama dito
rahñ tuhca:

—Condiñche, m̄an ne, nduco m̄an Dendiohs ihyan
iyehñse, nedin yahn ye ihyan, ne ihyan chahn ne, nevah-
necun ye ihyan. ⁴ Dendiohs din ye che ametah vederih
n̄an ihyan chahn m̄an, ametah co ran m̄an, ametah cuaco
ye m̄an, ametah chuhrihn ye m̄an. Nducuahñ vedeyah
che chuh ye ro men̄an ne, a chihno.

⁵ Tuhme Dendiohs, ihyan min che va ye rihquentiyon
ye ne, rahñ ye:

—Condiñche, u ne, nedin rá nducuahñ dehtenduh che
va.

Namin rahñ ye ri ye u:

—Codiron ndudo che chihneven, te cuaco, ne redin
yahn che cohahtino ihyan.

⁶⁻⁷ Rahñ ye t̄ama yune ri ye u:

—Nducuahñ ndudo che chihcocadé ne, a chinahn. U
ne, vá numacuahn ro. U dendáh nducuahñ che va. Hua
nda ro che cuihno vederihquentiyon yáhn. Ihyan che
renda yahn ye che nevahnecun ye u, ne hua ndacadama
ye u che Dendiohs yahn ye ne, numacuahn vedeyeno
ndevá ihyan, nedin dayá ihyan, cuahtenan ye vahchetero

numacuahn ro. Chemin ne, anduhneca ama vedecuihca cava ye. ⁸ Me ihyan che hua rihquino ye cotahno ye u man, ihyan che hua richahtino ye u man, ihyan che chihnga ihyan ye man, ihyan rihno ihyan man, ihyan che ndere rahtechica ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye man, ihyan che redin cuah ye man, ihyan che rendeva ye yavenan dehtenduh che redendah man ihyan, redin ye dendiohs yahn ye man, ihyan rihncheh man, nducoyaca ihyan chahn ne, va che co ye castigo cuahn dama, cuah-enun ye van ruchiyahn che riche nduco azufre.

Yan Jerusalén ra

⁹ Tuhme ndihcheró ama cha ángel che ndache chahn che nda ye nduh che ndache cuh che chenun vedeyah cava ihyan iyehnse nan che cuihnonan yahn, ne rahn ye ri ye u:

—Cochi ndihchero ihyan yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs.

¹⁰ Tuhme din Vaco Dendiohs che chihnó che quenda ángel me u ama tin ico yaco. Min nahme ye u yan yahn Dendiohs che ama yudo, yan min che duche Jerusalén che chica vahchetero nan Dendiohs. ¹¹ Ama diyahn ro, rihco ro vederihquentiyon yahn Dendiohs. Nduhca che ro tu yuhno che duche jaspe tihca ro. ¹² Ntahn cuaco yan me ne, ndahto ama chete yaco che chenandichio chendevah yahn, ne quenandichio ama ángel queri ama chendevah chahn, redin ye cudado. Queri ama chendevah chahn ne, quenandichio che duche queri ama ndata yahn ihyan nación yahn Israel. ¹³ Nduh che cun lado chete me ne, chenandichio queri ama lado. ¹⁴ Name yahn chete me ne, ndavih nduco ndichio tu rahte, ne nan queri ama tu chahn ne, quenandichio che duche queri ama ihyan apóstol yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹⁵ Ángel me ne, nda ye ama cade diyahn guan cava che decade ye yan me, chete yahn man, chendevah yahn man.
¹⁶ Yan me ne, dama no nduh che cun lado, o mil quenan o ciento kilómetro queri ama lado. Che chahno ama lado ne, ti va che yaco. ¹⁷ Chete me ne, ri ino raco ndiche cun metro che yaco.

¹⁸ Chete me ne, ndahto nduco tu che duche jaspe. Viyan me ne, deman diyahn guan, nde tuno diyahn ro nduhca tu yuhno. ¹⁹ Nduh che ndichio tu rahte che ndi name yahn chete me ne, nenecuco nduco nducuahn nan tu diyahn. Ama ne, nenecuco nduco jaspe; tama ne, nduco zafiro; tama ne, nduco ágata; tama ne, nduco esmeralda; ²⁰ tama ne, nduco ónice; tama ne, nduco cornalina; tama ne, nduco crisólito; tama ne, nduco berilo; tama ne, nduco topacio; tama ne, nduco crisoprasa; tama ne, nduco jacinto; tama ne, nduco amatista. ²¹ Nduh che ndichio chendevah chahn ne, ndindah nduco perla; queri ama ne, ndindah nduco ama perla. Yune viyan me ne, deman diyahn guan, nde tuno diyahn ro nduhca tu yuhno.

²² Metah nde ama yaco viyan me, te Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che ama yudo vederihquentiyon yahn ye ne, quenun ye min. Namin min quenun Dihvo vo Jesucristo.
²³ Yan me ne, hua rendotenan yahn man, iyo man, cava che cuhnde ro dave, te nduco vederihquentiyon yahn Dendiohs man, Dihvo vo Jesucristo man, quendihco dave numachahte. ²⁴ Quendihco dave numachahte, ne ihyan yahn nducuahn nación che ndevahn ye ne, chenun ye min, nde rey che ama yudo vederihquentiyon chahtenan cuma ye, nduco ye, chenun ye min. ²⁵ Yan min ne, hua nda ro che co man, ne chendevah yahn ne, chendah cuahn dama. ²⁶ Ihyan yahn nducuahn nación che ama chahte vederihquentiyon chahtenan cuma ne, nduco ye, chenun ye min. ²⁷ Ate nde ama nan dehtenduh che chihnga

hua co condā min, nde hua co condā nde āma ihyan nunde, ihyan che chihngā redin ye mān, ihyan rihncheh mān. Ihyan che ndedevahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan chahn che chenān cāca ye nān libro che cuahtenan ye vahchetero ne, atēnān ihyan chahn che chenun ye min.

22

¹ Tuhme ángel me ne, nāhme ye u āma ico che demān nune dave che redin che rahtenun ico ihyan. Riquendāh nān va Dendiohs nduco Dihvo vo Jesucristo, ² rechuh mendāhn yune viyān. Nduh che o lādo chihto ico me ne, vatendi yāhn che redin che rahtenun ico ihyan. Nduh iyo nduh iyo ri ndute yahn, ne yāta yahn ne, richihve cāva che co ico ihyan nducuahn naciōn. ³ Viyān me ne, metah nde āma nān dehtenduh che chihngā che chihco cāde Dendiohs che va che condā. Dendiohs mān, Dihvo vo Jesucristo mān, min cuahte ye cāhcantiyon ye, ne ndeva ihyan yahn ye yāvenan ye. ⁴ Cuahtenan ihyan chahn nān Dendiohs, ne conan che duche ye chata queri āma ihyan chahn. ⁵ Min ne, ametah ndā ro che co mān; ametah ndotēnan ihyan yāhn che quendihco nān ro mān, linterna mān, te mān Dihvo vo Dendiohs din ye che condihco dave. Ihyan chahn ne, cāhcantiyon ye cuahn dāma.

A nun ndaconan chi tun Dihvo vo Jesucristo

⁶ Tuhme rāhn ángel me ri ye u:

—Cuāco nducuahn che ndihchero mān, chihneven mān, ne redin yahn che cochahtino ihyan. Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che recāh ye ndudo yahn ye che rahndudo ihyan ne, a mān ye dechuh ye ángel yahn ye, cāh ye, checadino ihyan yahn ye yahn dehtenduh che a nun va che conahn. ⁷ Rāhn Dihvo vo Jesucristo tuhca: “¡A nun va che ndaconan chí! ¡Ndah ro yahn ihyan che tumacāh ye yahn ndudo yahn Dendiohs che va che diron!”

⁸ U Juān, chihneván mān, ndihcheró mān, dehtenduh chetuhchan. Chihno min ne, chehntihyá nān ángel, nahn ndevá yavenān ye. ⁹ Ate rāhn ye ri ye u:

—Hua ndeva yavenān, te u ne, atenān redín ntiyon yahn Dendiohs nduhcā di mān, nduhcā ihyan chenāhn che rahndudo ye ndudo yahn ye mān, nduhcā nducoyāca ihyan che tumacāh ye yahn ndudo che va che diron mān. Dendiohs, ihyan min cuendeva yavenān ye.

¹⁰ Namin rāhn ángel me ri ye u:

—Hua cāhcondēh nde āma nān dehtenduh. Codiron nducuahn, te a nun va che conahn. ¹¹ Numanahn min ne, dehve din yahn che quendi ihyan nunde yune yahn ye. Ate ihyan yahn Dendiohs ne, quendi ye din ye che ndah, hua cāhcomān ye che ritahno ye ihyan. ¹² Rāhn Dihvo vo Jesucristo tuhcā: “¡A nun va che ndaconán chí! Ndāhco menún yahn queri āma ihyan tuno ca ntiyon che nedin ye. ¹³ U che vá numacuahn ro. U dendáh nducuahn che va. Hua ndā ro che cuihno vederihquentiyon yáhn.”

¹⁴ ¡Ama ndah ro ihyan che ndāca ye vederenchahco cāva nunde yahn ye!, te nduco tihcā ne, co cuahtenan ye yān me mān, cheh ye ndute yahn yāhn che redin che rahtenun ico ihyan mān. ¹⁵ Ate ihyan che hua ritahno ye mān, ihyan che redin cuah ye mān, ihyan che ndere rahtenan ye nduco ihyan che hua nihnevāco nduco ye mān, ihyan che rihno vih ye mān, ihyan che rendeva ye yavenān dehtenduh che redendah ihyan che redin ye dendiohs yahn ye mān, ihyan rihnceh mān, nde āma ihyan chahn hua co condā ye viyān me.

¹⁶ Namin rāhn Dihvo vo:

—U Jesucristo, dechúh ángel yáhn, cāh ye ndudo chetuhchan, checadino ihyan yáhn nducuahn yāco. A u che tahque chahte vederihquentiyon yáhn vān nducoyāca

ihyan, ndata yahn David. U ne, anduhneca yuhdo chahte che riquendah vatiyan.

¹⁷ Nahn Vaco Ndah yahn Dendiohs man, ihyan yahn Dihvo vo Jesucristo man, ihyan che cahnevan ye ndudo chetuhchan man, che ndaconan chi tun Dihvo vo.

Me ihyan che nahn cuahtenan ye vahchetero ne, atenan che nevahnevan ye Dihvo vo Jesucristo conahn nduco ye.

¹⁸ Nducoyaca nchuhn che cahnevan ne ndudo yahn Dendiohs che ndirun nan libro cuh ne, u reté cudado nchuhn: Ndete che va duh ihyan che tihdenan ye nan ndudo che ndirun ne, tahque chahte castigo va che co ye, tihdenan Dendiohs castigo che a chenacaca nan libro cuh. ¹⁹ Ndete che va duh ihyan che cahnevi ye nan ndudo che ndirun ne, cahnevi Dendiohs che duche ye nan libro che cuahtenan ye vahchetero, ne hua co condā ye min, nde hua conahn nduco ye dehtenduh che ndah che ndirun yahn nan libro cuh.

²⁰ U che te cuandé nchuhn yahn dehtenduh chetuhchan ne, rahn rí nchuhn:

—A nun ndaconan chí.

Dihve nuhn Jesucristo, ¡tihca co! ¡Cochi tun ne!

²¹ Dihvo vo Jesucristo din yahino ye nducoyaca nchuhn, din ye che ndah nduco ne. Tihca co.

El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila

New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
